

Παραρτήματα του βιβλίου 28 Ευ. Εφ. κ. κ.
πρωτ. < Ο ΔΗΜΟΣ >

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΠΑΤΡΩΝ

ΕΠΑΡΧΙΑΚΟΝ

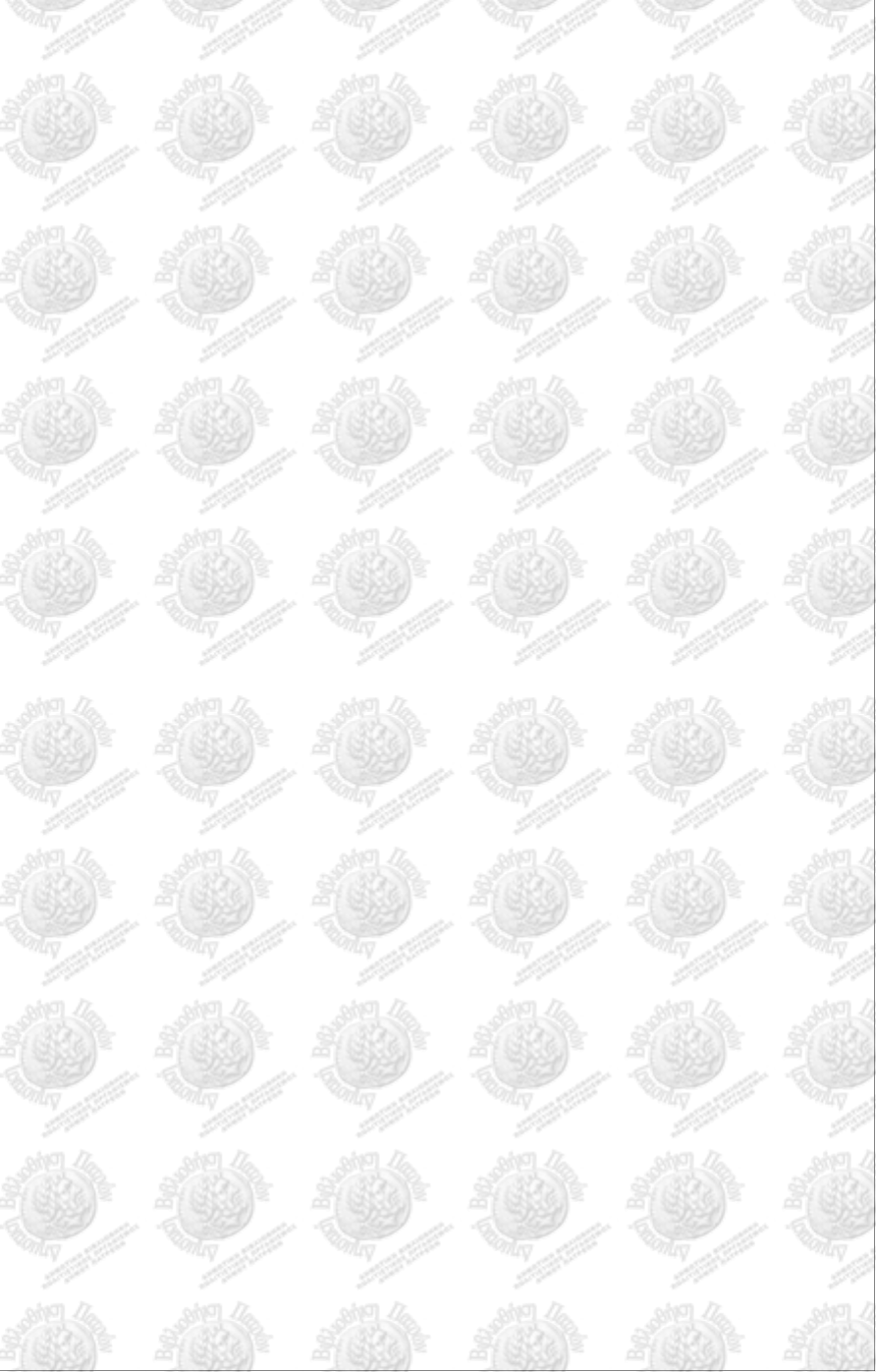

ΠΕΥΜΑ

1869

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΠΑΤΡΩΝ

615
DH
2.530

Robbins

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Τοῦ ἀριθ. 28 τῆς Ἐφημερίδος «Ο ΔΗΜΟΣ.»

Ἐν Πάτραις τῇ 25 Φεβρουαρίου 1869.

ΕΠΑΡΧΙΑΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ.

Τὸν ἀτυχῆ τοῦτον τόπον ἀπ' ἀρχῆς τῆς ἐγκαταστάσεως τῆς βασιλείας, ἀπὸ τοῦ 1833 καὶ ἐφεξῆς, διεύθυνεν οὐχὶ σύστημα ζωῆς καὶ μεγαλείου, ἀλλὰ πνεῦμα ἐπιβουλῆς τὸν θάνατον ζητοῦν καὶ τὴν ἀτίμισιν τοῦ ἑλληνισμοῦ παντὶ σθένει θηρεῖον. Τὸ καταγθόνιον τοῦτο πνεῦμα, ἀπὸ τῶν στεμμάτων τῆς Δύσεως ἐκπορευόμενον ἐπερρέασέ τινων διεφθαρμένων κεφαλῆς ἐν Ἑλλάδι, κατορθώσαν τὴν ὑφ' ἑσταμένην κακοδαιμονίαν τοῦ ἔθνους ὑφ' ὅλας τὰς ἐπόψεις.

Ἡ Ἑλλάς ἔπρεπε νὰ θαδίση τὴν ὁδὸν ἣν ἐχάραξεν ὁ ἀείμνηστος Κυβερνήτης Ἰωάννης Καποδίστριας. Σκοπὸς τοῦ μεγαλεπήδου ἐκείνου ἀνδρὸς ἦτο νὰ εἰσαγάγῃ ἐν τῷ τόπῳ τὰ γράμματα, τὰς τέχνας καὶ πᾶσαν βιομηχανίαν. Νὰ συστήσῃ γεωργικὰς τραπέζας πρὸς ἐπίσχυσιν παραγωγικῶν ἔργων ἐκ τῶν ἐνότων μέσων τοῦ ἔθνους καὶ ἐκ ξένων κεφαλαίων, τὰ ὅποια ὁ ἰκανὸς Κυβερνήτης τῆς Ἑλλάδος εὐκόλως ἠδύνατο νὰ προσελκύσῃ. Εἰς τὰ εὐεργετικά ταῦτα καταστήματα, ὧν ὁ τόκος δὲν ἤθελεν ὑπερβῆ τὰ 4 τοὶς ἑκατὸν, ἠθελε δοθῆ ἡ ἀρμόζουσα ἐθνικὴ ἐπινομή, ἣν ἀναξίως καὶ ἐπιβούλως ἔλαβε τὸ λίαν κερδοσκοπικὸν κατὰστημα τοῦ Γεωργίου Σαύρου, αἰτίου γενόμενον ἰσότηας καὶ μεγάλης διαφθορᾶς ἐν Ἑλλάδι· ἴλλα περὶ τούτου ἀλλοῦ ῥηθήσονται τὰ εἰκότα πλατύτερον. Καὶ καθόσον ἀπέβλεπεν εἰς τὴν ἠθικὴν μόρφωσιν τοῦ λαοῦ, πανταχοῦ σχεδὸν ἐρύσθησεν ἀλληλοδιδασκτικὰ καὶ ἑλληνικὰ σχολεῖα ὁ ἀναμάρτητος. Περὶ τσυνῶν ἐσκέπτετο ὁ βέλτιστος ἐκεῖνος πολιτικὸς νὰ μεταφέρῃ ἐκ τῆς ἐσπερίας Εὐρώπης διάφορα ἐργαλεῖα γεωργικὰ καὶ λοιπὰ· συγχρόνως δὲ νὰ προσκαλέσῃ καὶ τσυχίτας, ὅπως ἐφρμόσωσι μετ' ἰκρίβειας ταῦτα. Διὰ τῶν μέσων τούτων τῆς ἠθικῆς καὶ ὕλικῆς ἀναπτύξεως, ὁ φιλόπαιτος αὐτός, ἐσκόπει νὰ καταστήσῃ τὴν μικρὰν αὐτὴν γωνίαν τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους πυρῆνα μεγάλης φλῆ-

γος ὑπὲρ τῆς ἀναγεννήσεως ἀπάσης τῆς Ἀνατολῆς. Τὴν ὑπηρεσίαν ἐν γένει εἶχε καταστήσει ἀπλήν καὶ εὐληπτον. Δικαστήρια ἐσύστησεν ὀλίγα μὲ μίαν νομοθεσίαν ἀπλουστάτην· πᾶσαν δὲ μικρὰν ἔλλειψιν ταύτης ἄφησε τὸν χρόνον ὑ' ἀναπληρώσει. Σκοπὸς δὲ τοῦ σοφοῦ αὐτοῦ ἀνδρὸς ἦτον, ἀλλοῦ τὸ πνεῦμα τῶν πολιτῶν ὑ' ἀπασχολῆσει, οὐχὶ δὲ εἰς τὰ δικονικὰ, ἐξ ὧν γεννᾶται ἡ στρέψοδικία καὶ πᾶσα κακοδοξία. Προϊόντος δὲ τοῦ χρόνου, ἐσκόπει ὁ δημιουργὸς αὐτὸς τῆς παλιγγενεσίας μας, νὰ καταστήσῃ τὴν δημοσίαν ὑπηρεσίαν θάρος, οὐχὶ δὲ πόρον ζωῆς. Καὶ τοσοῦτον ἤθελε περιορίσει αὐτήν, ὥστε διὰ μόνης τῆς δαπάνης δύω ἑκατομμυρίων δραχμῶν ὑ' ἀπαντῶνται οἱ μισθοὶ καὶ τὰ λοιπὰ ἔξοδα τῆς δημοσίας λειτουργίας. Ὁ νοῦς τοῦ σπανίου ἐκείνου ἀνδρὸς, εἰς μόνην τὴν εὐδαιμονίαν τοῦ ἔθνους ἀφιρωμένος, δὲν ἀπεβλεπεν εἰς οὐδενὸς εἶδους κατὰθλιψιν τοῦ λαοῦ· διὰ τὸν λόγον τοῦτον καὶ δὲν ἤθελε νὰ ἐπιβαρύνῃ καμμίαν τάξιν πολιτῶν μὲ φόρους ὑπερόγκους. Τὰ εἰσοδήματα τοῦ Κράτους τότε δὲν ὑπερέβαινον τὰ ἑξ ἑκατομμύρια φοινίκων ἰσοδυναμούντων μὲ ἴσον ἀριθμὸν δραχμῶν· δι' αὐτῶν ὅμως ἀπηντῶντο ὅλαι αἱ δαπάναι τοῦ ἔθνους ἀφορῶσαι τὴν τε μισθοδοσίαν πολιτικῶν, στρατιωτικῶν, ναυτικῶν ὑπαλλήλων, καὶ τὰς λοιπὰς δαπάνας. Τὸ ναυτικὸν τῆς Ἑλλάδος συνέκειτο τότε ἐξ εἴκοσι πλοίων μικρῶν τε καὶ μεγάλων, καὶ ἐξ ὀκτῶ χιλιάδων τακτικοῦ καὶ ἀτάκτου στρατοῦ ἐθελοντῶν στρατιωτῶν. Τότε ληστεία δὲν ὑπῆρχα πουθενά, καὶ ὁ λαὸς ἦτον εὐσεβέστατος, εὐλογῶν καὶ θυμιάζων τὴν μακαρίαν ἐκείνην μέριμναν τοῦ ἀγαθοῦ Κυβερνήτου μεριμνῶντος ὑπὲρ τῆς ἐθνικῆς εὐδαιμονίας. Ἀλλὰ τὸν θεόπνευστον ἐκείνον ἄνδρα δὲν ὑπέφερον ἡ Δύσις προβλέπουσα ὅτι, διὰ τῶν προσπαθειῶν αὐτοῦ τὸ μεγαλεῖον τῆς Ἀνατολῆς ἦτον ἀφευκτον διὰ τῆς ἀναγεννήσεως τοῦ Ἑλληνισμοῦ, ὅνπερ καταπολεμεῖ ἐξ ἀμνημονεύτων χρόνων χάριν τῆς λατρείας τῆς πρὸς τὸν κτηνισμὸν τῶν βρωμερῶν Τούρκων! Ἐνεκα τούτου ῥαδιουργεῖ παντοίω τρόπῳ πῶς ὑ' ἀπομακρύνῃ ἐκ τῆς Ἑλλάδος τοιοῦτον ἄνδρα, τοιοῦτον δημιουργόν. Σκέπτεται περὶ βασιλείας καὶ προτείνει τὸν Διοσκόλδον ὡς βασιλεῖα, συγγενεῦοντα τῇ Ἀγγλίᾳ. Ὁ Λεα-

πόλδος κατὰ συνέπειαν γράφει πρὸς τὸν γνωστὸν τοῦ Καποδίστριαν, ἵνα τὸν πληροφορήσῃ περὶ τοῦ τόπου κ.λ.π. ὁ Καποδίστριας ἀπαντῶν τῷ Λεοπόλδῳ, παρατηρεῖ τὴν σμικρότητα τοῦ τόπου καὶ τὸ ἀνεπαρκές τῆς βασιλείας, λέγων ὅτι, ἡ μικρὰ αὕτη γωνία τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους εἶναι ἀδύνατον νὰ σχηματίσῃ ἔθνος, ἐὰν ὄρια μακρότερα δὲν λάβῃ· καὶ ἐπειδὴ δικαιοῦνται οἱ Ἕλληνες νὰ ζητήσωσι τὰ φυσικὰ τῆς Ἑλλάδος τῶν ὄρια, ἀνάγκη νὰ ἐζητήσῃ ὁ ἀναδεχόμενος τὴν βασιλείαν τοῦ τόπου τούτου τὰ ἀναγκαζοῦντα καὶ φυσικὰ ὄρια χέρσου τε καὶ νήσων.— Ὁ συνετὸς Ἄλεοπόλδος, τὰς εἰλικρινεῖς αὐτὰς παρατηρήσεις τοῦ Καποδιστρίου ἐκτιμήσας, ἀπετάθη εἰς τὰς προστατίδας Δυνάμεις ζητῶν Θεσσαλίαν, Ἡπειρον, Κρήτην καὶ λοιπὰς νήσους, ἀλλ' οἱ φιλότουρκοι ἀπέβριψαν τὴν αἴτησιν αὐτοῦ, καὶ τὸν θάνατον ἐν τῇ ἀγανακτῆσει αὐτῶν τοῦ Καποδιστρίου ἐμελέτησαν (α). Συνεπῶς ἐγέννησαν ἐν Ἑλλάδι τὴν φατριάν

(α) Τὸ κατὰ τοῦ Κυβερνήτου λυσιῶδες πάθος τῶν Ἀγγλο-Γάλλων προήλθεν ἐκ τε τῆς φρονίμου σκέψεως τοῦ ἀνδρὸς αὐτοῦ, εἰς τὸ νὰ ζητήσῃ μετ' ἐπιμονῆς τὴν ἀναχώρησιν τοῦ Γαλλικοῦ στρατοῦ, ἀποσταλέντος εἰς τὴν Ἑλλάδα, συναινέσει τῶν Δυνάμεων, ὅταν ἀπεφασίσθῃ ἐναντίον τῆς θελήσεως τοῦ Σουλτάνου μάλιστα, ἡ ἀνεξαρτησία τῆς μικρᾶς γωνίας τῆς Ἑλλάδος. Τὸν στρατὸν τῆς ἢ Γαλλία ἤθελε νὰ διατηρήσῃ περισσότερο καιρὸν ἐπὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ ἐδάφους πρὸς σκοπὸν καταθρόνον, ὃν εἶχε συλλάβει ὁ μισέλληνας Α. Φίλιππος, βασιλεὺς τῆς Γαλλίας, διαδεχθεὶς τὸν φιλέλληνα Κάρολον κατὰ τὸ 1834 πρὸ τῆς δολοφονίας τοῦ μακαρίτου Καποδιστρίου. Ἄλλ' ὁ Φίλιππος οὗτος ἔλαβε τὰ ἐπίχειρα τῆς ἀπανθρωπίας καὶ τοῦ μισελληνισμοῦ τοῦ κρημνισθεὶς ἐκ τοῦ θρόνου καὶ τὸ ζῆν ἀφήσας εἰς ξένην γῆν ἐν θλίψει καὶ ὀδύνας. Διὰ τὴν αἰτίαν αὐτὴν λοιπὸν ἡ μισέλληνας βασιλεία τοῦ Α. Φιλίππου ἔπνευ μένεα κατὰ τοῦ καλοῦ μας Κυβερνήτου. Ἡ δὲ Ἀγγλία, διότι ἔπαυσε ὁ Κυβερνήτης τὸν Ἀγγλον Κόχραν ἐκ τῆς ναυαρχίας τοῦ Ἑλληνικοῦ στόλου, μεταβάνα εἰς τὴν Ἑλλάδα κατὰ τὸ 1826 μετὰ τῶν πλοίων, τῶν δύο ἀτμοκινήτων τῆς «Καρτερίας» καὶ τοῦ «Ἀκαταμαχίτου» μετὰ τοῦ δικροῦτος σῆ «Ἑλλάς». Τὸν ἄνθρωπον τοῦτον νῆχαρίστησεν ἀρκούντως ὁ καλὸς Κυβερνήτης καὶ ἀντεκατέστησε διὰ τοῦ Μισούλη. Ὅπως τὸ συμφέρον τῆς κατρίδος ἀπῆτει, οὕτως ἔπραξε καὶ εἰς τὴν περίστασιν ταύτην ὁ Καποδίστριας.

τοῦ συντάγματος, διὰ τῶν φαρισσαίων ἀνταποκριτῶν τοῦ Μαυροκορδάτου καὶ Κωλέτου, τοῦ μὲν ὑτυποροῦσπεύοντος τὴν κοζαδασιστικὴν σπεῖραν τῆς Πελοποννήσου καὶ τῆς στερεᾶς, τοῦ δὲ, τὸ στοιγεῖον τῶν ἑλλασηγῶν τῆς στερεᾶς, τῆς δοίλης καὶ τῆς ἐλευθέρου Ἑλλάδος. Οἱ παύσαι σται οὔτοι ὑψώνου σημαίν ἰγρίας ὑτυπολιτείαςεσ κατὰ τοῦ Καποδιστροῦ, ἐκδίδου ἐσημερίδα ὑπὸ τὸ ὄνομα Ἄ π ὅ λ λ ω ν ἐ ν Ὑ δ ρ α, ὅπου εἶγον μεταβῆ πρὸς ἀσσά λείαν των (6), ὑβρίζου καπηλικῶς τὸν Κυβεουήτην καὶ ἀποκαλοῦσιν αὐτὸν τύραννον, οἱ οὐδὲν αἰσθημα ἐλευθερίας ἔγοντες, ὡς ἀπεδείχθησαν εἰς τὸν ἐργομὸν τοῦ Ὁθωνος ἐπὶ τῆς μιοᾶς ἀντιβασιλείας καὶ μετὰ ταῦτα. Ἄνθρωπος ζῶν ἐν ἀκροα λιτότητι, ὡς ἔζη ὁ μακαρίτης Κυβεουήτης, καὶ κατοικῶν εἰς μικρὰν τινα οἰκίαν, ἔγων ἀπλοῦν τινα μάγειρον καὶ ἕνα μόνον ὑπηρέτην, ἀρμόζει ὁ τοιοῦτος ἡγεμὼν νὰ ὀνομασθῆ τύραννος; Ἐκ τῆς κατηγορίας ταύτης καὶ ὁ τὸν κοινὸν νοῦν ἔγων δύναται νὰ κρίνη τὸ ποῖον καὶ τὸ καταγθῶνιον πνεῦμα τῶν ἐνθῶν καὶ πολεμίων τοῦ φιλοστοργωτάτου πατρὸς τῶν Ἑλλήνων!

Ὁ Κυβεουήτης, ἕνεκα ἐγκληματικῶν πράξεων τῶν ἐν Λιλιουίκα, εἶλε ποσοποκρατήσαι πρὸς τὸ θεαθῆναι δῶν Μαυρομινάλας θεῖον καὶ ἀνεψιὸν ἐν Ντυπλίω, οὗς δαψιλῶς ἐποσοδοῦται. Ἄλλ' οὔτοι, ὡς μὴ ὤρειλε, συννωδῆται κατὰ τοῦ Καποδιστροῦ γενόμενοι, δόλοσπουοῦσι τὸν ἄνδρα πορευόμενον εἰς τὸν ναῦν τοῦ ἀγίου Σπυριδῶνος κυριαχῆν

Καθόσον ἀφοῦ τὸν Γαλλικὸν στοατήν, ἀνακαλοῦμεν εἰς τὴν μνήμην ἐπιζώντων ἀνδρῶν τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, ὅπου ἴων καὶ ὅπου ἴων κα. κουρηγμάτων ἐγένετο οἷτις, ὅτε μετὰ τὴν δολοφονίαν τοῦ τοιδάμου Κυβεουήτου μετεσθῆθη εἰς Ἄργος ἐκ τῶν Μεσσηνιακῶν φθοίρων. Τὸ αἶμα ἀκόμη φωνάζει ἀθῶν πλοσμάτων γερόντων, γυναικῶν καὶ παιδιῶν πεπόντων δι' ἀγρίαν ἐκδίκησιν μικρᾶς ἀφορμῆς δοθείσης ὑπὸ τινῶν στρατιωτῶν Ἑλλήνων.

(6) Τὴν νῆσον Ἴδραν εἶγον ἐμπερθεῖσαι εἰς τὰς σαγῆνάς των οἱ φαρισσαῖοι, κατορθώσαντες νὰ φέρωσι καὶ τὴν ἀγαθὴν καὶ γενναίον Μισούλιν εἰς τὰ νερά των. . . Ἡ Ἴδρα ἦτον ἀποστατημένη χρεσμιεύουσα τὸ καταφύγιον τοῦ Μαυροκορδάτου καὶ λοιπῶν. . .

·ημέραν καὶ ὤραν ἑθνην· τὸν ἓνα τούτων τῶν δολοφόνων ῥίπτει χαμαὶ νεκρὸν διὰ πιστολίου ὑπηρέτης τις τοῦ Καποδιστριαίου μονόχειρ· τὸν ἕτερον καταφυγόντα εἰς τὴν Γαλλικὴν πρεσβείαν, παραλαμβάνει ἡ ἐξουσία κατ' ἐπίμονον ἀπαίτησιν τοῦ λαοῦ, τὴν παράδοσιν τοῦ ὁποίου δὲν ἐδυνήθη ὁ Γάλλος πρέσβυς νὰ ἐμποδίσῃ. Τούτου δικασθέντος καὶ καταδικασθέντος, ἀπεφασίσθη καὶ ἐγένετο ὁ διὰ τουφεκισμοῦ θάνατός του.

Μετὰ τετραετῆ πατρικὴν καὶ λίαν περισκευμένην κυβερνησίν του, ἐγένετο θῦμα τῆς αἰσχροτέρας ῥαδιουργίας ὁ πολῦτιμος ἐκεῖνος ἀνὴρ Κυβερνήτης τῆς Ἑλλάδος, οὗτινος τὴν στέρησιν ἐθρήνησε καὶ θρηνεῖ ἡ τάλαινα πατρὶς μὴ δυνηθεῖσα ν' ἀναπληρώσῃ τὸ κενὸν αὐτοῦ μέχρι τῆς ἀποπομπῆς τοῦ Ὁθωνος (γ). Σήμερον δύναται νὰ ἐλπίσῃ ἐκ τῆς βασιλείας τοῦ ἀγαθοῦ καὶ φιλολάου Γεωργίου, ἐάν τὰ ὄρια αὐξήθωσι· τούναντιον καὶ δὲν ἐπιτευχθῆ ὁ σκοπὸς αὐτὸς τῆς αὐξήσεως τοῦ Κράτους, οὐχὶ μόνον ὁ ἀγαθὸς Γεωργίος θὰ δυνηθῆ νὰ μεταβάλλῃ τὴν οἰκτρὰν ἐνεστῶσαν κατάστασιν μας, ἀλλ' οὔτε Ἄγγελοι, τολμῶμεν εἰπεῖν, ἐξ αἰρανοῦ καταβάντες, θὰ δυνηθῶσι νὰ συντελέσωσιν εἰς τὴν

(γ) Ὅτε ὁ Ὁθων ἀνεδέχθη τὸν θρόνον ἡλικιωθεὶς κατὰ τὸ 1835, ὁ γέρον Μαυρομυχαλὴς Πετρόμπεης, ἦτον ἐν Ἀθήναις καὶ ἐπαρουσιάσθη εἰς τὸν βασιλέα ὅπως συγχωρῆ αὐτόν. Τὸν γέροντα τούτον δάκρυα ἐπισκεψθεὶς τὴν ἐπιούσαν ὁ γνωστός αὐτοῦ Κύριος Ἄνδρέας Καλαμογδερτῆς (θεῖος τῶν ἐπιζώντων Περικλέους Δημάρχου πήμερον Πατρῶν, καὶ Παναγιώτου Καλαμογδερτῶν), καὶ ἐρωτήσας ἤκουσε παρ' αὐτοῦ φριχτὰς βλαφημίας κατὰ τοῦ υἱοῦ καὶ ἀδελφοῦ του ὡς δολοφονησάντων τὸν Σωτῆρα τῆς Ἑλλάδος. Κατὰ δὲ τῆς βλακείας τοῦ Ὁθωνος ἐλαλήθει ὁ γέρον ἱκανὰ θρηνησας τὴν τάλαιναν Πατρίδα! Ἡμεῖς ὑπεροπτοῦντες ἀτταχῆ τότε παρὰ τῷ ὑπουργεῖῳ τῶν Ἑσπερικῶν, ἐπληροφόρηθημεν παρὰ τοῦ μακαρίτου Καλαμογδερτοῦ τὰς ῥήσεις τοῦ γεροντοῦ Πετρόμπεη.

Ἡ Συνέλευσις τοῦ 1843, διερμηνεύσασα τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ ἔθνους, οὐδαμῶς λησμονήσαντος τὰ αἰσθήματα καὶ τὰς ἀρετὰς τοῦ ἀγαθοῦ Κυβερνήτου, ἐθεσπίσατο ἀνδριάντα πῶς μέχρι τοῦδε αἱ Κυβερνήσεις δὲν ἐπραγματοποίησαν τὴν ἐπιθυμίαν αὐτῆν τοῦ ἔθνους; ἄλλοι ἀν' ἡμῶν αἰ ἀπαντήσωσιν.

ἀπαλλαγὴν τῶν δεινῶν μας· μετέβαλε τὸ παρελθὸν τὴν ἀ-
 γασθὴν φύσιν τοῦ Ἑλλήνος, κατέστησεν αὐτὸν ὀκνηρὸν καὶ
 τὸν ἐδίδαξε τὴν ἀργίαν μὲ τὰ ἐπακόλουθα αὐτῆς ἐλαττώ-
 ματα· διὰ τοῦτο λέγομεν ὅτι, πρὸς τὴν ἀναμόρφωσιν τοι-
 αύτης ἀθλίας κοινωνίας ἀπαιτοῦνται ἡρωϊκὰ φάρμακα . . .
 Ὁ Καποδίστριας, ἂν καὶ ἠσθάνετο τὴν ἀνάγκην τῆς αὐξή-
 σεως τῶν ὀρίων, ἀπαιτῶν ὡσπερ ἔδει ἅπασαν τὴν Ἑλλάδα
 ἐλευθέραν, οὐχ ἦττον ὅμως, ὁ φιλόπατρις οὗτος, κατεγίνα-
 το νὰ πλουτήσῃ τὸν τόπον μὲ διαφόρους τέχνας καὶ τὴν
 διομηχανίαν, εἰς τρόπον ὥστε διὰ ταύτης καὶ ἐκείνης τῆς
 ἐργασίας νὰ σχηματίσῃ κοινωνίαν ἐπίζηλον, ἐντιμον καὶ
 μεγαλαυχούσαν. Τὴν δὲ ἐθνικὴν γῆν ἐμελέτησε νὰ παρα-
 χωρήσῃ δωρεὰν εἰς ἅπαντας τοὺς κατοίκους κατὰ τὰ ἐψη-
 φισμένα μὲν παρὰ τῶν συνελεύσεων τοῦ ἐθνικοῦ ἀγῶνος,
 ὑπὸ ὄρους δὲ, ὅπως μὴ φυτευθῇ ἅπασα ἀνοήτως σταφιδῶ-
 νας καὶ ἀμπελώνας (γ) ὡς σήμερον τὸ πλεῖστον μέρος τῆς
 γῆς ταύτης καὶ ἅπασα σχεδὸν ἡ παραχωρηθεῖσα διὰ φαλαγγι-
 τικῶν γραμματίων, ὡς μὴ ὤφειλεν, ἔσταφιδοφυτουργήθη
 ἐπιζημίως.

Τὴν μικρὰν αὐτὴν ἀφήγησιν περὶ τοῦ μακαρίτου Καπο-
 διστρίου ὡς ἐπεισόδιον φέρομεν ἐνταῦθα, ἵν' ἀποδείξωμεν
 τοῖς πλανωμένοις ὅτι ἡ Δύσις οὐδέποτε ἐφρόνησεν ὑπὲρ
 Ἑλλάδος· μεγάλως δὲ μετεμελήθη διὰ τὴν δοθεῖσαν προ-
 στασίαν αὐτῆς ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας τῆς Πελοποννήσου καὶ
 τῶν ὀλίγων βράχων τῆς στερεᾶς.

Ἄτομα ἀπλῶν ἰδιωτῶν τῆς Δύσεως ἐβοήθησαν τὴν Ἑλ-
 λάδα ἐπὶ τῶν συμφορῶν τῆς, καὶ σήμερον τοιαῦτα ἄτομα
 συμπαθοῦσιν ὑπὲρ τῶν ἀναξιοπαθούτων Ἑλλήνων, ἀλλὰ
 ταῦτα δὲν δύνανται νὰ συντελέσωσιν ὑπὲρ τοῦ μεγαλείου
 τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους, ὡς δὲν δύνανται ν' ἀφαιρέσωσιν ἐκ

(γ) Ὁ οἶνος τῆς Ἑλλάδος διὰ τὴν κακὴν αὐτοῦ ποιότητα ἐξο-
 δεῖται σήμερον εὐθηνὸς ὄλος δυστυχῶς σχεδὸν ἐν τῷ τόπῳ, καὶ
 γίνεται διὰ τοῦτο ἀφορμὴ πολλῶν ἀτοπημάτων καὶ δυστυχημάτων
 συγχρόνως. Ἐκτὸς τῶν κακουργημάτων, τὰ ὅποια φέρει ἐν μέσῳ
 ἡρεμούσης κοινωνίας, καὶ τὸν νοῦν τῶν πολλῶν ἀμβλύνει, τό, τε σῶ-
 μα φθείρει καὶ καθίστησι τοῦ περισσοτέρους βλάκα· καὶ βραχυ-
 βίους.

τοῦ τραχήλου αὐτῶν τὸν ζυγὸν τῆς ἰδίας πατρίδος των, ἔνπερ μία τάξις τῶν λεγομένων εὐγενῶν ἐπιβάλλει αὐτοῖς βιαίως, ἕνεκα τῶν ποικίλων μέσων αὐτῆς καὶ τῆς ἐξουσίας, τὴν ὅποιαν ἡ ἰδία αὐτῆ πάντοτε κατέχει ποτὲ μὲν μονομερῶς, ποτὲ δὲ κατὰ πλειονοψηφίαν καὶ σπανίως μειοψηφοῦσα.

Ἐνταῦθα μία σικιά ἱερὰ μᾶς σταματᾷ· αὐτῆ ἡ πατρίς μᾶς προσκαλεῖ, ὅπως σκεφθῶμεν περὶ τῶν ἀνθρώπων καὶ τῶν πραγμάτων τοῦ τόπου ἀναλυτικώτερον, ἵν' ἀποκαλυφθῶσιν οἱ σκοποὶ καὶ ἡ διεστραμμένη πολιτικὴ τῶν Ἰδιουθύντων τὸ πνεῦμα τοῦ ἐν ἀθωότητι διατελοῦντος Ἑλληνικοῦ ἔθνους ἐν ἡμέραις, καθ' ἃς προέκειτο νὰ τεθῶσιν αἱ βάσεις τοῦ πολιτεύματος καὶ νὰ χαραχθῇ ἡ ὁδὸς ἢ ἐφ' ἧς ἔμελλε νὰ βαδίσῃ ἡ κοινωμία αὐτή. Ναι, ὀφείλομεν νὰ ὑπακούσωμεν κατὰ καθήκον εἰς τὴν πρόσκλησιν αὐτὴν, καὶ νὰ ἐπικαλεσθῶμεν τὴν θεῖαν Πρόνοιαν ὅπως συγχωρήσῃ τοῖς κεκοιμημένοις τὰ ἁμαρτήματα, δώσῃ δὲ τοῖς μετὰγενεστέροις τὴν χάριν, ἵνα μὴ ἐμπέσωσιν εἰς τὰ αὐτὰ ἐγκλήματα καὶ φέρωσι τὴν δύστηνον πατρίδα εἰς τὸν τάφον, ὡς αὐτὴ ἤδη ἔφθασεν εἰς τὸ χεῖλος τοῦ εσάρφρου!

Ἀρχόμεθα ἰδὲ πῶς.

Τοῦ Κυβερνήτου ἐκλειπόντος καὶ τοῦ λαοῦ ἀγανακτοῦντος κατὰ τῶν συνωμοτῶν, τὸ κενὸν τοῦ Ἰωάννου ἐδέξατο προσωρινῶς νὰ πληρώσῃ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ Αὐγουστίνος Καποδίστριας· ἀλλ' οὕτως μόλις τεσσαράκοντα ἡμέρας διτήρηθη, κατορθωσάντων τῶν συνωμοτῶν νὰ ρίψωσιν αὐτὸν ἐκ τῆς κυβερνητικῆς ἔδρας κακῶς . . . Κατόπιν συνεστήθη κυβερνητικὴ τις ἐπιτροπὴ (ψῆφος—Κώστανε ἀποκαλεσθεῖσα ὑπὸ τοῦ λαοῦ), εἰς τὴν φατρίαν ἀνήκουσα τῆς συνταγματικῆς, ἢ ἀλλίον εἰπεῖν, συντριμματικῆς μερίδος, ὡς ὁ λαὸς ἀπεκάλει αὐτήν, ἥνπερ δὲν παρεδέχθη τὸ Καποδιστριακὸν κόμμα, ὡς μονομερῶς συστηθεῖσαν· ἀλλ' οἱ πρέσβεις Γαλλίας καὶ Ἀγγλίας ἀνεγνώρισαν ὡς νόμιμον δῆθεν.

καὶ ὑπεστήριξαν ὡς τοιαύτην διὰ τῆς ἰσχύος αὐτῶν. Οἱ ἄρχηγοὶ τοῦ συντάγματος, ἐπειδὴ εἶχον μίαν ὑπόσχεσιν νὰ ἐκπληρώσωσι, συνέρχονται μετὰ τινῶν ὀπαδῶν των εἰς διάφορα μέρη ἀλληλοδιαδόχως, ὅπως συνάξωσι δῆθεν τὸν χάρτην· ἀλλ' ἐκεῖ διαίρουσιν καὶ ἀπρακτοὶ σχεδὸν ἀπέρχονται. Τὸ ἔθνος πίπτει εἰς ἀναρχίαν μεμελετημένην, καὶ ταλαβόντων τὰς κυριώτερας πόλεις ὀπλαρχηγῶν τῶν δύο κομμάτων τοῦτε Καποδιστριακοῦ καὶ μὴ. Ὅπου δὲ ὀπλαρχηγοὶ τῆς συντριμματικῆς φιλίας ἔν τε Πελοποννήσῳ καὶ τῇ στερεᾷ κατεσκήνωσαν, ἐκεῖ λίθον ἐπὶ λίθου δὲν ἀφῆσαν, καὶ πολλοὺς ἐφόνυσαν δι' ἀπολαβὴν χρημάτων καὶ δι' ἄλλας ἀφορμὰς. Αἴτιος τῶν κακουργημάτων τούτων ἦτον ὁ Γαλλόφρων Κωλέτης ὡς ὁ ἴδιος ἐγένετο ἀφορμὴ τοῦ ἐμφυλίου πολέμου ἐν Πελοποννήσῳ κατὰ τὸ 1825, καὶ καθὼς αὐτὸς οὗτος ἔπραξε τηλικαῦτα μετὰ τὴν δολοφονίαν τοῦ Καποδιστριακοῦ εἰς διαφόρους συνελεύσεις κ' εἰς τὴν τῶν Μεγάρων, ὅπου καὶ Τούρκους ἔφερε στρατιώτας ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν τοῦ ὀθωμανοῦ Ταφιμπούζη. Ὁ Μυροκορδάτος ἀγγλόφρων, εἶχεν ἄλλην ἀποστολὴν, ἠθικὴν, εἰς τὴν ἐξαχρῆσαι τῆς ψυχῆς καὶ τὴν διαίρεσιν τῶν πνευμάτων. Ὁ μὲν ὅθεν ἐδογματίζεν, ὁ δὲ ἐφήρμοζε καὶ ἐκτελοῦσεν. Ὁ ἐκτελεστής οὗτος καὶ μαθητὴς τοῦ Ἀλῆ Πασᾶ τῆς Ἡπείρου, μετέβαλε τὴν ἀγαθὴν φύσιν τῶν Ἑλλήνων ἐν πράγματι πονηρὰν, κακοῦργον καὶ ἐπιθετικὴν. Τὴν διαίρεσιν αὐτὴν ὑπενήργησεν ἡ ραδιουργία τῆς Δύσεως, ἵνα μὴ καθιερωθῇ σύστημα ἄλλο, καὶ τοιοῦτον, ὅπερ ὡς θανάσιμον αὐτῆς τραῦμα φοβεῖται. Ἡ ἀναρχία, δεκατέσσαρας ὅλους μῆνας καταμαστίζει τὸ ταλαίπωρον ἔθνος, καὶ ὁ σκοπὸς τῆς παρατάσεως ταύτης ἐπὶ τὸ ἀναρχικώτερον ἐπίτηδες συνελήφθη, ἵνα ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς γνωρίσῃ τὴν ἀνάγκην ἀναγορεύσεως βασιλέως, ὡς οὕτω καὶ ἐγένετο διὰ τῆς ἐν Προνοίᾳ συνελεύσεως.

Ἀνατεθείσης τῆς φροντίδος εἰς τὰς τρεῖς συμμάχους Δυνάμεις, (αἵτινες καὶ ἄνευ τῆς θελήσεως τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους ἐβουλήθησαν νὰ ἐπιβάλωσι διὰ τῆς βίας τὴν θέλησίν των, προφασιζόμεναι τὸ ἀναρχικὸν πνεῦμα τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους, ὅπερ ἄλλως τε ἡ πλειοναψηφία αὐτῶν τῶν Δυνά-

μειν ἐδημιούργησε διὰ τῶν τοπικῶν ἐν Ἑλλάδι ὀργάνων τῆς) εὗρον αὐταὶ τὸν ἀφ᾽ ἂ βσιλοπαιδῶν Ἔθωνα, ὃν καὶ ἀπέστειλον εἰς τὴν Ἑλλάδα μετὰ πανούργου τριμελοῦς ἀντιβασιλείας Βαυαρῶν, προεδρευομένης ὑπὸ τινος ἀγγλόφρονος Ἀρμανσπέργου. Τὴν βασιλικὴν ταύτην συνοδείαν συνώδευσε στρατὸς τρισχιλίων Βαυαρῶν, ἐνίσχυσε δὲ ἰκανὴ χρηματικὴ ποσότης διὰ δανείου χορηγηθέντος παρὰ τῆς ἐν Γαλλίᾳ ἐταιρίας Ῥοσχίλδ, ὑπὸ τὴν ἐγγύησιν τῶν τριῶν Δυνάμεων.

(Εἰρήσθω δὲ ὡς ἐν παρόδῳ ἐνταῦθα ὅτι, ἡ Ῥωσσία μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Καποδιστρίου, θέλουσα καὶ μὴ συντρέχει ἐπὶ τῶν βουλευμάτων τῶν φιλοτουρκῶν Ἀγγλο Γάλλων).

Πρῶτον ἔργον τῆς ἀντιβασιλείας ἦτο, νὰ ἐξαλειψῇ τὸ συμβολικὸν τῆς ἀναγεννήσεως νόμισμα τοῦ Φοίνικος καὶ νὰ καταργήσῃ πάντα διοργανισμὸν τοῦ μακαρίτου Κυβερνήτου, νὰ συντάξῃ δὲ αὐτὴ ἴδιον ἐπὶ τὸ Φραγκικώτερον καὶ Βυζαρικώτερον, τυραννικώτερον καὶ πολυγραφικώτερον. Τόσων μῆκος καὶ πλάτος ἔδωκεν εἰς τὸν διοργανισμὸν αὐτῆς ἡ πανούργος ἀντιβασιλεῖα καθ' ὅλους τοὺς κλάδους τῆς ὑπηρεσίας, ὥστε ὅλον σχεδὸν τὸ ἔθνος τότε ἐδύνατο νὰ καταταχθῇ ἐν αὐτῷ. ὅλοι οἱ ὀλίγα καὶ οἱ περισσότερα γράμματα γινώσκοντες ἠδύνατο νὰ λάβωσι μέρος εἰς τὴν λείαν αὐτὴν τῆς δημοσίου ὑπηρεσίας, ἀλλὰ τίς ἤθελε πληρώσει τοὺς ὑπαλλήλους ἢ ἄλλους Σκαραβαίους, ὀλίγον ἔμελλε ταῖς δημιουργοῖς τῆς γραφειοκρατίας, καθόσον διὰ τινὰ καιρὸν ὑπῆρχον χρήματα, ἐκεῖνὰ τοῦ δανείου. Κατόπιν, ἐὰν ἀπεχυνῶντο οἱ χωρικοὶ ὡς γεωργοί, (εἰς τοὺς ὁποίους οὕτε ἔδαφος γὰ ταφῶσι δὲν ἄφησαν εἰς πολλὰ μέρη οἱ Φιλαγγίται, ὡς ἄλλοι Γενίτσαροι τῆς Τουρκίας), οἱ κτηματῖαι καὶ λοιποὶ πολῖται διὰ τῆς πολυτρόπου φορολογίας πρὸς ἀπάντησιν τῆς μισθοδοσίας τῶν κηφῆνων ὑπαλλήλων τῆς κυβερνήσεως, οὐδὲν ἐπίσης ἔμελλε τὰ μέλη τῆς ἀντιβασιλείας, αὐτὴν μάλιστα τὴν πρόθεσιν εἶχον αὐτά. Αὐτὴ χοροὺς, γεύματα καὶ παντὸς ἄλλου εἴδους διασχεδάσεις ἤθελε νὰ συγκροτῇ, ὅπως τὸ ταχύτερον εἰσαγάγῃ εἰς τὴν πτωχὴν καὶ κατάγυμνον Ἑλλάδα τὰς ἀλεθρίας ἔξεις τῆς Δύσεως, αἵτινες κατεμάστισχ καὶ καταμασιρίζουσι τὸν

ταλαίπωρον τούτον τόπον. Ἐνεκα τούτων ἀφηγίασαν αἱ σύζυγοι πρὸς τοὺς συζύγους των, αἱ θυγατέρες πρὸς τὰς μητέρας των καὶ ἐν γένει τὰ τέκνα πρὸς τοὺς γονεῖς των! !

Ἡ ἰδία ἀντιβασιλεία εἶχε συντάξει καὶ νόμον περὶ Εὐγενείας, ἀποδίδουσα τίτλους καὶ προνόμια τοῖς ἄρχουσιν ἡμῶν, τιμὰς, ἃς ἀσμένως ἀπεδέχθησαν οὗτοι, προκειμένου νὰ ταχθῶσιν εἰς τὴν χωρίαν τῶν Βαρώνων, Βαρονίσκων, Κομήτων κλπ. ἀλλὰ κατ' ἀτυχίαν τῶν καλαναθρεμμένων μας, μόλις ἐκοινοποιήθη ἡ ἀναίσχυτος αὕτη ἰδέα, τὴν τρομερωτέραν προὔξενησεν ἐντύπωσιν ὁ δὲ τύπος, ἰδία ἢ « Πρόδος » τοῦ ἱατροῦ Σοφιανοπούλου, καὶ ὁ « Σωτήρ » τοῦ Νικολάου Σκούφου, κατεκεραύνωσαν τὸ ἐπίβουλον τοῦτο μέτρον τῆς ἐξουσίας. Ἀλλὰ πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ σκοποῦ τῆς διακρίσεως καὶ πρὸς σχηματισμὸν προνομιοῦχων τινῶν, ἐσκέφθησαν οἱ καταχθόνιοι ἔξένοι καὶ ἐγχώριοι νὰ μεταβάλωσι τὴν ἐπωνυμίαν τῶν προνομιοῦχων, καὶ ἀντὶ Βαρώνων καὶ τῶν τοιοῦτων, νὰ ὀνομάσωσι τοὺς πεφιλημένους τίτλοφόρους τῶν Φαλαγγίτας, καὶ οὕτω συνέστησαν τὸ Μητρώον τῶν Φαλαγγιτῶν καὶ ἐντεῦθεν ἔλαβεν ἀρχὴν ὁ νόμος τῆς Φάλαγγος, εἰς ὃν κατετάχθησαν οὗτοι καὶ ἐκεῖνοι οἱ Σωτήρες τῆς πατρίδος, οἵτινες κατεπλάκωσαν ἄπειρον ἐθνικὴν γῆν. Ἀλλ' ὁ οὐρανὸς τῆς Ἑλλάδος ἐχθρὸς πάσης διακρίσεως καὶ παντὸς προνομίου, κατεκεραύνωσεν αὐτοὺς καὶ κατέστησε δυστυχεῖς τὴν δὲ ἐθνικὴν γῆν, ἣν διὰ τῶν γραμματιῶν ἐδωρήθησαν, ἠγόρασαν ἄλλοι μὴ καταπαχθέντες ἐν τῷ Μητρώῳ, ἣν καρποῦνται.

Τί δὲ συγχρόνως ἔπραξεν ἡ πονηρὰ ἀντιβασιλεία, ὀδηγηθεῖσα ὑπὸ τῶν θιασωτῶν τῆς Ἀγγλο Γαλλικῆς φαρτρίας, νὰ κηρύξη τοὺς ὀπλαρχηγούς τοῦ Καποδιστριακοῦ κόμματος Κολοκοτρώνην τὸν πρωταθλητὴν τοῦ ἱεροῦ ἀγῶνος, τὸν Φουρκοφάγον Νικηταρᾶν, τὸν Πλαπούταν, Τζαβέλαν τὸν ἥρωα τῆς Κλεισῶνης καὶ λοιποὺς, ἐνόχους ἐσχάτης προδοσίας, οὓς καὶ διὰ τῆς βίας ἐζήτει νὰ καταδικάσῃ ἢ ἀντίχριστος! ἀλλ' ἡ γενναία ἀντίστασις τοῦ προέδρου τοῦ Δικαστηρίου Πολυζωΐδου καὶ τοῦ δικαστοῦ Τερτσέτου ἔσωσεν αὐτοὺς ἐκ τῆς προφανοῦς θανατικῆς ποινῆς. Τοὺς δόσαντας καταδικαστικὴν ψῆφον τρεῖς ἐλεεινοὺς ἀνθρώπους οἰκτεῖ:

ρόντες μόνον, δὲν θέλομεν νὰ μνημονεύσωμεν ἡμεῖς ἐν ταῦθα· οὗτοι μάλιστα δὲν ζῶσιν εὐτυχῶς πλέον.

Αἴτιοι καὶ ἔνοχοι τῶν κατορθωμάτων τῆς ἀντιβασιλείας δεβαίως κρίνονται οἱ ἀρχηγοὶ τῆς φατρίας τοῦ συντάγματος ἢ συντρίμματος Μαυροκορδάτος καὶ Κωλέτης.

Καὶ ἐν τῷ ἱερῷ ἀγῶνι τοῦ 1821 διεκρίθησαν οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ ἐπὶ κακονίᾳ. Ἄγνοοῦμεν δὲ τί ἐν τῇ ἱστορίᾳ τοῦ ἀναφέρει ὁ στενὸς συγγενὴς τοῦ Μαυροκορδάτου Τρικοῦπης περὶ αὐτῶν. Ἡμεῖς, τὴν ἱστορίαν τούτου μόλις ἐλάβομεν ἀνὰ χεῖρας καὶ ἴδομεν τὸ μεροληπτικὸν αὐτῆς δὲν ἀνέγνωμεν. Βέβαιον ὅμως εἶναι ὅτι καὶ περὶ τῶν εἰρημένων ἀνθρώπων δὲν ἀναφέρει τὰ εἰκότα. Ἄλλως τε, καὶ ὁ ἱστοριογράφος οὗτος ἦτο σφόδρα ἀγγλόφρων καὶ λάτρης τῆς Ἀλβιῶνος.

Τοὺς κακόνους τούτους δὲν ἐγνώρισεν ὅμως ὁ λαὸς κατ' ἔκτασιν οὐδ' εἰς τὰ ἔσχατα τῆς ζωῆς των, διατηρησάντων τὴν πονηράν των φύσιν, διότι ἔβλεπεν αὐτοὺς πάντοτε ἐπὶ κεφαλῆς τῶν πραγμάτων. Πολλοὶ δὲ τῶν πολιτῶν δελεασμένων ἕνεκα τῆς ἐλεεινῆς καταστάσεως τοῦ τόπου, μένοντες ἄεργοι καὶ θηρεύοντες δημοσίας θέσεις, εἶχον τὴν ἀνάγκην αὐτῶν καὶ ἤρπουν τοῖς περὶ αὐτῶν ζητοῦντες ὑπηρεσίαν. Ὅσοι δὲ δι' ἔθνικὴν ὑπερηφάνειαν καὶ γενναίαν ἀυτοπάρρησιν δὲν κατεδέχθησαν οὐδέποτε νὰ πλησιάζωσιν αὐτοὺς, ἐκεῖνοι μόνον δύνανται νὰ κρίνωσιν ἀπαθῶς περὶ τοῦ ποιοῦ αὐτῶν καὶ τῆς βλάβης, ἧς ἐγένοντο πρόξενοι εἰς τὸ ἔθνος. Αἰτία τῶν ἀνθρώπων αὐτῶν, ἡ δύστηνος Ἑλλάς ἐστερήθη τῆς φιλίας ἀξιολόγων ἀνδρῶν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ, ἀναγκασθέντων νὰ κρίνωσιν ἡμᾶς ἀναξίους ἀπογόνους τῶν ἡμετέρων ἀθανάτων προγόνων· διὰ τοῦτο ἀμφίβαλον πολὺ λάκις περὶ τῆς ἡμετέρας Ἑλληνικῆς γνησιότητος!

Ἡ εὐάνδρος Ὑδρα, διὰ τῆς ἐμπορικῆς ναυτιλίας αὐτῆς πρὸ τοῦ ἀγῶνος τοῦ 1821 διασχιζούσης τὰ πελάγη τῆς ὑψηλίου, ἐκαυχᾶτο διὰ τὰ πλοῦτη τῶν κατοίκων της καὶ ἡμιλλᾶτο τοῖς πλουσιωτέροις ἄλλων τῆς ἀλλοδαπῆς τόπων· ἕνεκα δὲ τῆς εὐαρέστου θέσεώς της, ἠδυνήθη ἡ Ὑδρα νὰ σχηματίσῃ ἀξιόμαχον στόλον ἐν τῷ ἱερῷ ἀγῶνι, κινήσασα τὸν θαυμασμὸν ὅλου τοῦ κόσμου διὰ τῶν ἀνδραγαθημάτων

τῶν τέκνων τῆς. Τοὺς μεγαθύμους Ὑδραίους, ἀντὶ νὰ ὀδηγήσωιν οἱ πολιτικοὶ μας εἰς τὴν ἀληθῆ ὁδὸν τῆς εὐδαιμονίας των, ἰδίως δὲ ὁ Μαυροκορδάτος, ὅστις περισσοτέρας μετ' αὐτῶν εἶχε σχέσεις ὡς ἀγγλόφρων. . . . παρότρυνον αὐτοὺς ἵνα δικαιώματα μεγάλα ἀπαιτήσωσι παρὰ τοῦ ἔθνους ὡς σωτῆρες αὐτοῦ. Ἡ δολία παρότρυνσις αὕτη ἤρκεσε νὰ χαυνώσῃ τοὺς πολυτίμους αὐτοὺς τῆς Ἑλλάδος ναυτικούς εἰς τὸ ν' ἀφήσωσι τὸ ἀληθές καὶ εὐδαιμον. στάδιόν των, καὶ νὰ ἀποδέλψωσιν εἰς θαμνοὺς καὶ ὑπηρεσίας τοῦ δημοσίου τὸ σφάλμα τοῦτο τῶν Ὑδραίων κατέστησε τὴν μεγάλην ὕμνον Ὑδραν ταπεινὴν καὶ ἐλεεινὴν. Τοῦναντίον ὅμως συνέβη εἰς τοὺς Πετσιώτας, ἀθώους τοῦ αἵματος τοῦ Καποδιστρίου, οὐδόλως μιμηθέντας τοὺς συναγωνιστάς των: Οὗτοι: συμβουλευθέντες μόνον τὸν ὀρθὸν λόγον κατέστησαν εὐδαίμονες διὰ τῆς ἐμπορικῆς ναυτιλίας.

Ὁ θάνατος τῶν ἀδικησάντων τοσοῦτον τὴν πατρίδα αὐτῶν μαρτυρικὸς ἀπέβη· τοῦ μὲν Κωλέτου ἀποθανόντος ἐν Ἀθήναις ὡς πρωθυπουργοῦ ἐκ πολυωδύνου καὶ μακρομημέρου νεφρίτιδος· τοῦ Μαυροκορδάτου ἐξ ἄλλης νόσου, ἀλλὰ τυφλοῦ, τυφλωθέντος ἱκανὸν καιρὸν πρὸ τῆς ἀποδιώσεώς του καὶ στερηθέντος διὰ τοῦτο τὸν κόσμον. Ἄλλοι δὲ ὁπαδοὶ αὐτῶν κακῆν κακῶς ἄλλως ἀπέδρων, πραγματοποιηθέντος τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ῥητοῦ κατ' αὐτῶν τὸ «φωνὴ λαοῦ ὀργῆ Κυρίου.»

Ἐπέπρωτο λοιπὸν, ἡ Ἑλλὰς νὰ μὴ δυνηθῆ ν' ἀναδείξῃ ἓνα ἢ δύο πολιτικούς ἀνδρας συνετούς καὶ κατὰ τὸν ἀγῶνα αὐτῆς καὶ μετὰ τὴν δολοφονίαν τοῦ Κυβερνήτου, ἵνα κατὰ μὲν τὴν πρώτην τῶν δεινοπαθημάτων του περιοδὸν τὸ ἔθνος μὴ ὑποστήσῃ τοσαῦτα καὶ τηλικαῦτα δεινὰ ἐκ τῆς διαιρέσεως καὶ τοῦ ἐμφυλίου πολέμου, γεγονότα τὰ ὅποια ἡμάρτωσαν τὴν δόξαν τῆς ἐπαναστάσεως, καὶ θεβαίαν κατέστησαν τὴν ἀποτυχίαν τοῦ ἱεροῦ σκοποῦ τῆς ἀνεξαρτησίας· καὶ πότε, ὅτε ἡ Ἑλλὰς δὲν εὕρισκετο εἰς οικονομικὰς περιπετείας ὡς πρότερον, διότι εἶχεν ἐφοδιασθῆ ἱκανὰ χρήματα τοῦ ἰδιωτικοῦ ἀγγλικοῦ δανείου τῶν ἐξήντα ἑκατομμυρίων φράγκων. Ὁ λαὸς τότε, ἀντὶ νὰ εὐλογῇ τὴν εὐεργετικὴν αὐτῆν χρηματικὴν χορηγήσιν, μᾶλλον κατηράτο αὐτὴν λέ-

γών ἔτι, αἱ λίροι ἕτερον τὰ δεινά του καὶ τὴν διαίρεσιν, θέσαν ἀσορμὴν νὰ γενῆ κύριος ἔλου σφεδὸν τοῦ τόπου ὁ Αἰγύπτιος Ἰσραὴμ Πασᾶς. Καὶ ταῦτα ἔπαθεν ἡ τάλαινα Ἑλλάς ἐντὸς τοῦ ἀγῶνος αὐτῆς κατὰ τῶν τυράννων Ὀσμάν-λίδων. Καθόσον δ' ἀφορᾷ τὴν ἀποκατάστασιν τῆς βασιλείας, ἐὰν ἐλησμόνουν οἱ εἰρημένοι τοὺς πονηροὺς τῶν διαλογισμοὺς μεταμελούμενοι, ἠδύναντο πολὺ νὰ χρησιμεύσωσι τῇ Πατρίδι, ἐμποδίζοντες τοὺς ξένους ὅπως θέσωσιν εἰς ἐφαρμογὴν τοὺς δολίους κατὰ τοῦ ἔθνους σκοπούς των· ἀλλὰ τοιαύτην ἀγαθὴν πρόθεσιν δὲν εἶδειξαν, καὶ μᾶλλον ἐχρησίμωσαν ὡς ὄργανα ἐκείνων καὶ ἐν τῷ τόπῳ καὶ ἀλλοῦ, ὅπου ἐστάλησαν ὡς πρέσβεις, ἵνα τὸ ἔθνος ὑποστήσῃ τοσαῦτα μαρτύρια καὶ ἐξαγρευθῇ ἡ κοινωμία.

Ἄπανα λοιπὸν ἡ σειρά τῶν ἐτῶν τῆς βασιλείας τοῦ Ὀθωνος ὑπῆρξε μαρτυρικὴ. διότι οὐ μόνον ἐτυράννωσάν οἱ πρωτοεργοὶ τοῦ κακοῦ, ἀλλὰ καὶ ἄλλοι ὡς ὑπουργοὶ τὴν αὐτὴν ὁδὸν ἐβάδισαν ὡς οὕτω διδαχθέντες ὑπὸ τῶν διδασκάλων καὶ πατρῶνων αὐτῶν.

Αἱ δαπάναι τοῦ δημοσίου μέχρι τοῦ 1843 κλημακῆδόν ἔφθασαν εἰς εἴκοσι μόνον ἑκατομύρια δραγμῶν, καὶ μ' ὄλην αὐτὴν τὴν γλιτογρότητα εἶγεν ὑποπέσει τὸ ἐθνικὸν ταμεῖον εἰς δεινὰς περιπέτειας. Φαντάσθητι λοιπὸν ἀναγνώστα τί ἤθελε πᾶσι ἡ βασιλεία τοῦ Ὀθωνος, ἐν δὲν εἶγε πρὸ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης τὰ γρήματα τοῦ δανείου τῶν 60 ἑκατομυρίων, ἅτινα εἰς τρεῖς δόσεις ἔλαβε!!! Πᾶσα προσφυγὴ εἰς τὸ ἔθνος ματαία ἀπέβαινε διὰ τὴν στέρησιν προϊόντων καὶ διουμνηγανίας. Ἡ πληθὺς τῶν ὑπουργῶν μετὰ τῶν γερουσιαστῶν καὶ ἡ μεγάλη στοασιὰ τῶν πολιτικῶν καὶ στρατιωτικῶν ὑποθέσεστέρων ἑπαλλήλων ἄλλο τι δὲν εἶγεν ἢ στολάς, καπέλα, βελίδας, γειρόκτια καὶ τὰ οἰκιακὰ ἐπιπλά των κατὰ τὸν συομὸν τῶν Φράγκων!!!

Ἐκ τῶν εἰσημέων δῆλον γίνεται ὅτι ἡ διπλωματία τῆς Δύσεως, ἠθικῶς τε καὶ ὕλικῶς κατέστρεψε τὴν μικρὰν Ἑλλάδα· ἡ δὲ καταστροφὴ αὕτη προήλθεν ἐκ προθέσεως προβαλετημένης, ἵνα μὴ ἀφήσῃ τὸν τόπον ν' ἀνακύψῃ, ὥστε ἐντὸς τῆς μικρᾶς γωνίας ἐν ἣ καθεύροχη ἡ ἑλληνικὴ κοινωμία ἢ ν' ἀποθάνῃ ἀπὸ ἀσφυξίας ἢ ἅπανα νὰ διασπαρῇ, ἀφοῦ καὶ

ἔχολεῖα ἱκανὰ διαφθορᾶς τῇ ἠνοίχθησαν καὶ ὁδὸς πλατεῖα πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτὸν τῇ ἐχαράχθη δι' ἐντέχων μηχανημάτων καὶ λίαν ἐπιτηδείων μηχανικῶν.

Ἀφοῦ εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο ἔφθασεν ἡ ἐλληνικὴ κοινω- νία καθ' ὅλην μάλιστα τὴν ἑκτασίαν τῆς ἀπὸ μικροῦ ἕως με- γάλου, οὐδεμίαν παρέχει ἐλπίδα σωτηρίας καὶ ὑπάρξεως· καὶ βέβαια, ὅταν ἠθικὴν βαρύτητα δὲν ἔχη, μέσα ὑλικά πρὸς διατήρησιν στερεεῖται οὐσιωδῶς, πῶς ἦναι δυνατόν νὰ σταθῇ 'στοὺς πόδας τῆς, ἢ πῶς δύναται νὰ μὴ παρουσιάσῃ τὴν ταχεῖαν ἐξόντωσίν τῆς; μωρὸς ἦθελεν εἶσθαι ὁ τάναν- τία διῆσχυριζόμενος. **Τί** ποιητέον ὅθεν;

Εἰς ἣν ἔφθασαν κατάστασιν τὰ πράγματα ἐπ' ἐσχάτων, δύσκολος λίαν καθίσταται ἡ ἐφαρμογὴ μέτρων συυτελεστι- κῶν ἐπὶ τῆς βελτιώσεως τῶν πραγμάτων τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς ἀναμορφώσεως τῆς κοινωνίας ἀνευ αὐξησεως τῶν ὀρίων. Διὰ τοῦτο πᾶς φρόνιμος καὶ γενναῖος πολίτης ἔκρινεν ἀναγκαιότατον τὸν κατὰ τῆς Τουρκίας πόλεμον ἢ τὴν εἰρήνην προτιμήσας, ἐξ ἧς οὐδεμία ὠφέλεια, καὶ μᾶλλον ὄλεθρος φα- νερὸς ἐπίκειται. Αἱ θυσίαι ὑπὲρ τοῦ πολέμου ἤθελον εἶσθαι μικραὶ ἀπέναντι τῶν δεινῶν, ἅτινα ἐπίκεινται εἰς μίαν εἰρή- νην ἄτιμον μάλιστα καὶ ἐξευτελιστικὴν. Τὴν κατάραν τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ ἔθνους νὰ ἔχωσιν ὅ,τε Κουμουνδούρος καὶ Τσουμπελῆς Βούλγαρης, οἵτινες ἐγένοντο ἀφορμὴ νὰ μα- ταιωθῇ ὁ σκοπὸς τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς Ἡπείρου, Θεσ- σαλίας καὶ Κρήτης, ἢ τῆς τελευταίας ἐπὶ τοῦ παρόντος, ἧς ἡ ἀνεξαρτησία καὶ ἡ μετὰ τῆς Ἑλλάδος ἔνωσις ἐθεω- ρεῖτο ἄφεκτος. Ὁ Κουμουνδούρος ἔσβυσε τὴν ἐπανάστασιν τῆς χέρσου διὰ τρόπον μάλιστα καταπτύστου καὶ διὰ ταύ- την ἄλλως ἢ ἐκείνην τὴν πρόφασιν, ἀφοῦ καὶ τὸ τάλαν ἔ- θνος ἐπεδάρυσε μὲ τοσοῦτους καὶ τηλικούτους φόρους! Ὁ δὲ Βούλγαρης, χάριν τοῦ χαρτοφυλακίου καὶ οὗτος τοῦ ὑπουρ- γείου, ὑπεσχέθη εἰς τὴν ἀπάνθρωπον καὶ μισέλληνα διπλω- ματίαν τῆς Δύσεως τὴν καταστροφὴν τοῦ ἀγῶνος τῶν Κρη- τῶν. Οὕτε τὸν ἕνα, οὐδὲ τὸν ἄλλον δύνανται νὰ δικαιολογή- σωσιν. ὀποιαιδήποται παραστάσεις αὐτῶν τῶν ἰδίων, τῶν θια-

βιωτῶν των ὑπαλλήλων ἢ ἄλλων θηρευόντων τὴν δημοσίᾳ ὑπηρεσίαν.

Οὕτως ἐχόντων τῶν πραγμάτων σήμερον, πρὸς ἀπάντησιν τοῦ προφανοῦς κινδύνου τῆς κοινωνικῆς μας ἀποσυνθέσεως, ναὶ οὐχὶ ὀλιγώτερον ἢ ἀποσυνθέσεως, ἀνάγκη νὰ ἐπενεχθῶσι μέτρα οἰκονομίας καὶ βελτιώσεως ὅσον οὖπω. Ἡμεῖς ἄλλοῦ πρὸ τινῶν μηνῶν ἐξεθέσαμεν τὴν γνώμην μας περὶ τῶν ληπτέων μέτρων πρὸς ἀπολύτρωσίν μας· δὲν ὀκνοῦμεν καὶ ἤδη νὰ φέρωμεν τὴν κρίσιν μας καὶ ν' ἀπαιτήσωμεν τὴν ταχεῖαν ἐφαρμογὴν αὐτῶν πρὸς θεραπείαν τῶν δυσθεραπεύτων πληγῶν μας. Ἡ ἐπιζητούμενη θεραπεία εἶναι μὲν δύσκολος, ἀλλ' ἐφικτὴ, ἀρκεῖ ἄνδρες ἱκανοὶ νὰ ἔλθωσιν ἐπὶ κεφαλῆς τῶν πραγμάτων καὶ ἐχθροὶ πάσης δοξασίας ξένης. Ἡ θυσία ἄλλως τε ὀλίγων ἀτόμων ἀπὸ τῆς ὑψηλῆς θέσεως μέχρι τῆς τελευταίας δὲν πρέπει νὰ λαμβάνηται ὑπ' ὄψιν ἀπάναντι τῆς Ἐθνικῆς μας ὑπάρξεως.

Τὰ δημιουργήματα τῶν ἐκλείπόντων Μαυροκορδάτου καὶ Κωλέτου γνωστὰ ὄντα, δέον ν' ἀποκλεισθῶσιν ἐκ τῶν πραγμάτων, προκειμένου περὶ ἀναπλάσεως τῆς Ἑλληνικῆς κοινωνίας. Οὕτε οἱ κληρονόμοι τῶν δημιουργημάτων τῶν δύο αὐτῶν κακῶν πολιτικῶν καὶ θιασωτῶν τῆς Δύσεως εἶναι καλὸν νὰ ἔλθωσι σήμερον εἰς τὰ πράγματα. Ἄγνοοι ὅπως οὖν ἄνδρες, ξένοι τῶν δοξασιῶν τῆς διπλωματίας, δέον νὰ καθέξωσι τὴν κυβερνητικὴν ἐδραν. Τοιοῦτων ἀνδρῶν κατάλογον καὶ ἡμεῖς καὶ ἀνθ' ἡμῶν ἄλλοι δύνανται νὰ δημοσιεύσωσιν.

Οἱ κατάλληλοι δὲ οὗτοι ἄνδρες ὀφείλουσιν ἄνευ ἀναβολῆς νὰ θέσωσιν εἰς ἐνέργειαν τὰ ἐφεξῆς μέτρα.

Περὶ τῆς κατασκευῆς εἰς Ἀγγλίαν ἢ τὴν Ἀμερικὴν τεσσάρων θωρακωτῶν πλοίων καὶ τεσσάρων ἄλλης μεθόδου ταχέων καὶ ἱκανῶν πρὸς πόλεμον.

Περὶ ἀγορᾶς 50,000 ὄπλων ἀρίστης κατασκευῆς καὶ τῆς τελευταίας ἐφευρέσεως.

Περὶ παρασκευῆς τῶν πολιτῶν εἰς πόλεμον, διὰ τῆς ἀξιωμαχοῦ Ἐθνοφυλακῆς διοργανισμένης ἄλλως ἢ ὅπως προδοτικῶς μέχρι τοῦδε ἦτο διοργανισμένη, ὑποχρεουμένων τῶν πολιτῶν ἀπὸ τῆς ἡλικίας τῶν 18 μέχρι τῶν 50 ἐτῶν νὰ

γυμνάζονται εἰς προσδιορισμένα μέρη μιαν ἡμέραν ἐκάστης ἑβδομάδος.

Περὶ καταργήσεως τοῦ τῆς νεοσυλλεξίας νόμου καὶ περὶ ἐδρεύσεως γιλιῶν στρατιωτῶν ἐθελοντῶν ἐν Ἀθήναις μόνου.

Περὶ καταργήσεως τῶν πρεσβειῶν πανταγοῦ διατηρουμένων μόνου τῶν προξένων τῆς Κωνσταντινουπόλεως, Σμύρνης καὶ Ἀλεξανδρείας ἄνευ μισθοδοσίας τῶν λοιπῶν προξένων τὰ χρέη ὕ' ἀνατεθῶσιν εἰς ὁμογενεῖς ἐπιστάσιους ἄνευ ἔννοεῖται μισθοδοσίας.

Περὶ καταργήσεως τῶν Νομαρχιῶν καὶ συγχωνεύσεως τῶν ἐπαρχιῶν καὶ Νήσων εἰς 26 διοικήσεις, διοριζομένων διοικητῶν ποὺς δραχμὰς 300 κατὰ μῆνα ἄνευ διακρίσεως.

Οὔτε ἐννοήσαμεν, οὔδ' ἐννοοῦμεν τὴν ὑπαρξίν τοσοῦτων διατηρουμένων διοικητικῶν γραφείων· εἰς τί ταῦτα καταγίνονται; εἰς τὴν νεοσυλλεξίαν τῶν στρατευσίμων καὶ τὴν εἰσπρῆξιν τῶν φόρων; ἀλλὰ τοιαῦται καὶ ἄλλαι παραπλήσιοι ἐργασίαι, εἰς τὸ καλὸν τοῦ τόπου, ἂν θέλετε καὶ τοῦ Θρόνου, δὲν ἀποβλέπουσιν, ἀλλ' εἰς τὸν ὄλεθρον αὐτῶν.

Περὶ καταργήσεως τῶν οικονομικῶν ἐφορειῶν, καὶ δασονομειῶν ἢ διατήρησις τῶν δασῶν ὕ' ἀνατεθῆ· εἰς τοὺς Δήμους ὑπὸ βαρεῖαν εὐθύνην των.

Περὶ καταργήσεως τεσσάρων Πρωτοδικείων, τοῦ Πύργου τῆς Ἡλείας, τῆς Ἀμφίσσης, Λευκάδος καὶ Σπάρτης. Τῶν Ἀντεισαγγελείων ὅλων τῶν Δικαστηρίων.

Ἡ κατάργησις τῶν δικαστηρίων αὐτῶν, οὐ μόνον ὕλικῶς θὰ ὠφελήσῃ τὸ ἔθνος, ἀλλὰ καὶ ἠθικῶς πολὺ θὰ εὐεργετήσῃ τὰς ἐπαρχίας, ἐπὶ τῆς ῥύχτως τῶν ὀπίων ἐπεβλήθησαν τὰ μαστιγοφόρα αὐτὰ καταστήματα.

Καθόσον ἀφορᾷ τοὺς εἰσαγγελεῖς, καὶ οὗτοι ἀδίκως ἐπιβαρύνουσι τὸ ταμεῖον, ἀφοῦ πολλάκις κωλύονται νὰ ἐνεργῶσι σύμφωνα μετὰ τὴν συνείδησίν των. Ἄλλως τε, τίς δύναται νὰ μὴ ὁμολογήσῃ, ὅτι μετὰ τὴν σύστασιν τῶν Εἰσαγγελιῶν καὶ τὴν πολλαπλασίαν τῶν δικαστηρίων μικρῶν τε καὶ μεγάλων τὰ ἐγκλήματα δὲν ἐκορυφώθησαν καὶ δὲν ἤϋξήσαν εἰς β-θμὸν μέγαν; ὅταν ἐν ἔθνος ᾗται καταδικασμένον εἰς ἀργίαν, ὡς τὸ Ἑλληνικὸν πρὸ πολλοῦ κατεδικάσθη, τοιαῦτα μέσα τιμωρίας δὲν θεραπεύουσι τὰς πληγὰς τῆς

ποιωνιάς· μόνη ἡ μόρφωσις τῶν ψυχῶν καὶ χαρκτηρῶν καθιστῶσι τοὺς πολίτας ἀξιοπρεπεῖς· τοιοῦτους δὲ μόνη ἡ ἐργασία δύναται ν' ἀναδείξῃ.

Περὶ ἐλάττωσεως τῶν φόρων εἰς 26 ἑκατομμύρια, τοῦ δὲ προϋπολογισμοῦ τῶν δαπανῶν περιοριζομένου εἰς 18 ἑκατομμύρια. Τὸ περίσσευμα νὰ χρησιμεύσῃ εἰς τὰς τοῦ πολέμου παρασκευὰς μετὰ τοῦ δανείου τῆς Τραπεζῆς. Εἰς τὴν ἐλάττωσιν ταύτην νὰ συμπεριληφθῇ ἡ ὀλοσχερῆς κατάργησις τοῦ χαρτοσήμου ἐπὶ τῶν δικῶν τῶν πενήτων· δικαιώματα τοιαῦτα σεβασθεῖσα καὶ αὐτὰ ἡ πανοῦργος Ἀντιβασιλεῖς, ἐπέπρωτο Ἕλλην ὑπουργός, αὐτὸς ὁ Κουμουνοῦρος, νὰ παραβιάσῃ· ἀλλ' οἱ πένητες καὶ τὰς ἀναφοράς τῶν πρὸς τοὺς δημάρχους, καὶ οἱ δήμαρχοι τὰ πιστοποιητικὰ τῶν δέου νὰ γράψωσιν εἰς ἀπλοῦν χάρτην.

Ἡ ἐλάττωσις τῶν φόρων θέλει αὐξήσῃ τὰ κεφάλαια τῆς παραγωγῆς καὶ δώσει συγχρόνως ἄνεσιν καὶ ψυχὴν τοῖς ἐργαζομένοις εἰς διάφορα ἔργα· συμφέρον, ὅπερ πᾶσα πατρικὴ κυβέρνησις ὀφείλει νὰ ἐπιδιώκῃ.

Περὶ συστάσεως γεωργικῶν καὶ κτηματικῶν τραπεζῶν δι' ὑποθήκας καὶ διὰ πάσης ἄλλης εὐκολίας, μὲ τόκον 4 τὸ πολὺ τοῖς ἑκατόν. Τὰς τραπεζὰς ταύτας, ἐὰν δὲν συγκατατεθῇ νὰ συστήσῃ ὁ τραπεζίτης Γεώργιος Σταύρου, νὰ συστήσῃ ὀφείλει ἡ Κυβέρνησις ἐκδίδουσα χαρτονομίσματα.

Ἐὰν τοιαῦται τράπεζαι ὑπῆρχον πρὸ πολλοῦ συστημένα, ἀντὶ τῆς κερδοσκοπικῆς τοῦ Σταύρου ἀπογομνωσάσης τὸν τόπον· ἐὰν λέγωμεν ὑπῆρχον τοιαῦτα καταστήματα, ἀμφιβολία δὲν εἶναι ὅτι, ὁ τόπος πολλὰς ἤθελε κάμει πρόδους. Καὶ ἡ τράπεζα τοῦ Σταύρου, ἐὰν εἰς τὴν γεωργίαν καὶ τὴν γεωπονίαν μόνον ἤθελεν ἐπασχολῆσαι τὰ κεφάλαιά της, πολλῶν ὠφελειῶν καὶ μεγάλων ἤθελε γενῆ πρόξενος εἰς τὸ ἔθνος· ἀλλ' ἀπὸ τὸν Γεώργιον Σταύρου τοιαῦτα εὐγενῆ αἰσθήματα λείπουν. Περιορίσαν δὲ τὰς πράξεις του τὸ κατάστημα τοῦ Σταύρου εἰς προεξοφλήσεις, ἐγένετο ἄφορμῃ νὰ συστηθῶσιν ἐμπορεῖα ἐπικίνδυνα μεταφέροντα διαφόρου εἶδους πράγματα εἰς τὸν τόπον ἄχρηστα ἐκ τῆς Δύσεως, γινόμενα καθεκάστην ἄφορμῃ εἰς συχνὰς χρεωκοπίας, καὶ

τὰ ὅποια ἀπερρώφησαν καὶ τὸν τελευταῖον ὄβολόν τοῦ πολίτου. Καὶ τὰ ἄχρηστα ἐκεῖνα πράγματα, διὰ τῆς ἀπομιμήσεως κατέστησαν εὐχρηστα ἤδη εἰς πάντας σχεδὸν ἢ τοὺς περισσοτέρους. Οὐδένες δὲ ἢ ὀλίγοι τῶν ἐμπορευομένων τὰ περιττὰ εἰς τὸν πτωχὸν τοῦτον τόπον εἶδον προκοπὴν, ἄπαντες κατεστράφησαν διὰ τῆς χρεωκοπίας καὶ ἐξηχρειώθησαν συνάμα.

Περὶ διανομῆς τῆς ἐθνικῆς γῆς πρὸς ἀπάσας τὰς οἰκογενεῖας τοῦ Κράτους δωρεὰν καὶ ἄνευ τινὸς ὑποχρεώσεως.

Πῶς τὸ ἐθνοσωτήριον αὐτὸ μέτρον δὲν ἠθέλησαν νὰ ἐφαρμόσωσιν αἱ κατὰ καιροὺς Κυβερνήσεις· καὶ πῶς τὴν ἐθνικὴν αὐτὴν ἐντολὴν θεσπισθεῖσαν παρ' ὄλων τῶν Συνελεύσεων δὲν ἔθεσαν εἰς ἐνέργειαν οἱ Ἕλληνες ὑπουργοί; Ἄρα Ἕλληνες ἦσαν αὐτοὶ ἢ Τούρκοι; Τὰ θηρία, δὲν ἐπιθυμοῦσι τὴν εὐημερίαν τοῦ λαοῦ! οἱ τύραννοι, δὲν ἀγαπῶσι τοὺς συμπολίτας των, δὲν θέλουσι νὰ γελῶσιν οὗτοι. Οἱ αἰμοχαρεῖς αὐτοὶ τοὺς θρήνους καὶ τοὺς κοπετοὺς τῶν ὁμοίων των ἐπιθυμοῦσι ν' ἀκούωσιν, οὐχὶ καὶ τὰς πανηγύρεις καὶ τὴν ἀγαλλίασιν, ἐξησκουμένας δι' εὐσχήμου καὶ ἠθικοῦ τρόπου. Τὰς ληστείας καὶ διαφόρου ἄλλου εἶδους κακουργίας ζητοῦσιν, ἵνα ἔρχωνται ἐνώπιον εἰσαγγελέων καὶ δικαστῶν παντὸς βαθμοῦ, ὅπως συνιστῶσι τὴν ἀθώωσιν ἢ τὴν μὴ ἐκδίκασιν τῶν κακούργων, ὡς πλασμάτων των, πλημμυρησάντων τὰς πόλεις καὶ κώμας τῆς Ἑλλάδος.

Ἄθλιε λαὲ, καὶ πῶς ὑποφέρεις τοιοῦτους ὀλετήρας, τοιοῦτους τυράννους καταστρέφοντας τὸ ἐνεστώσ καὶ τὸ μέλλον σου; Πῶς δίδεις τὴν ψήφόν σου ὑπὲρ τοιούτων ἀρχηκακούργων; Δὲν ἐννοεῖς ὅτι τοιοῦτους ὑποστηρίζων, ἀνοίγεις λάκον βαθύν, εἰς ὃν καὶ σὺ καὶ τὰ ἄθια τέκνα σου θὰ ριφθῆτε ζωντανοὶ τινες καὶ ἄλλοι πρὶν τοῦ καιροῦ των; Ὁταν αὐτοὶ παρουσιάζωνται ἐνώπιον λειτουργῶν τῆς δικαιοσύνης (μεταβαλλομένων δυστυχῶς πολλῶν ἐκ τούτων εἰς λειτουργοὺς τῆς πανουργίας) καὶ ζητοῦσι τὴν ἀθώωσιν τῶν κακούργων, δὲν καταλαμβάνετε ἄνθρωποι ὅτι αὐτοὶ εἰσὶν ἐχθροὶ τῆς κοινωνίας, ἐχθροὶ τῶν καλῶν καγαθῶν πολιτῶν

συγχρόνως, σφαγείς τῆς ἀνθρωπότητος ; Ἐὰν τούτους προῶ σκυνητε καὶ λατρεύητε, ποίους θέλετε μισήσει καὶ ἀποστραφεῖ ; Φαίνεται ὅς ὑπόσχονται θέσεις δημοσίας ὑπηρεσίας· ἀλλ' ἔστω, ὅτι τινὲς ἐπέτυχατε καὶ τοῦ σκοποῦ σας τούτου, τί τάχα ὠφελήθητε τόσσοι καὶ τοσοῦτοι περιεληθότες κατὰ καιροὺς εἰς διαφορὰς ὑπηρεσίας ; δὲν εἴσθε σχεδὸν ὅλοι ἄξιοι ἐλέους ; Σωφρονησθήτε ἀποστρέφοντες τὸ πρόσωπόν σας ἀπὸ τοιοῦτων λυμενῶν, ἐὰν ἐπιθυμῆτε τὴν ὑμετέραν πρόοδον καὶ τὴν δόξαν τῆς πατρίδος· ἄλλως τε καὶ τὸ μνημόσυνον ὑμῶν μετ' ἤχου ἀπωλεσθήσεται.

Τὴν παρέκθασιν ταύτην εἰς τὸ περὶ διανομῆς τῆς ἐθνικῆς γῆς ἀντικείμενον, εἵχομεν νομίζομεν δίκαιον νὰ φέρωμεν ἐνταῦθα, ὀρμώμενοι ὑπὸ δικαίας ἀναγκήσεως, ὅποιαν πᾶς πολίτης ἀνεξάρτητος καὶ τίμιος ὀφείλει νὰ ἔχη καὶ νὰ κηρύττη.

Ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω, οἱ μέλλοντες νὰ κυβερνήσωσι τὸν τόπον ἐκλεκτοὶ ἄνδρες, ὀφείλουσι νὰ ἐνεργήσωσι καὶ ἐπὶ τῶν ἐφεξῆς.

Νὰ καταργήσωσι τὸ ἐλεγκτικὸν Συνέδριον ὡς ὄλως περιττὸν καὶ ἄχρηστον θεωρούμενον, διὰ τὴν διατήρησιν ὅμως τοῦ ὁποίου καταδαπανῶνται εἰς μάτην ἱκανὰ χρήματα.

Νὰ μεταβάλωσι τὸ Τουρκικὸν φορολογικὸν σύστημα τῆς ἀποδεκατώσεως, διατηρούμενον μέχρι τοῦδε πρὸς αἰσχος τῆς Ἑλλάδος καὶ τῶν κατὰ καιροὺς κυβερνήσεων αὐτῆς· ἀντι δὲ τοῦ βαρβάρου καὶ καταθλιπτικοῦ αὐτοῦ συστήματος, νὰ τεθῆ εἰς ἐφαρμογὴν τὸ ταχύτερον ἢ κατὰ στρέμμα φορολογία, λαμβανόμενης ὑπ' ὄψιν πάντοτε καθόσον ἀφορᾷ τοὺς ἀγροὺς, τῆς γονίμου καὶ εὐκάρπου γῆς, τῆς δὲ ξηρᾶς καὶ σχεδὸν ἀκάρπου, μενούσης ἀφορολογήτου πρὸς ὄφελος τοῦ πτωχοῦ γεωργοῦ ἢ ἰδιοκτῆτου. Καθόσον ἀφορᾷ τὸ κτηματολόγιον, τοῦτο, εὐκόλως δύναται νὰ συνταχθῆ τῇ ἰδίᾳ δηλώσει ἐκάστου ἰδιοκτῆτου εὐθυνομένου διὰ πᾶσαν τυχὸν ψευδῆ ὁμολογίαν του.

Οὐδεμίᾳ ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι, μετὰ τὴν διανομὴν τῆς ἐθνικῆς γῆς τὰ εἰσοδήματα ἐκ τῶν ἀγρῶν θὰ διπλασιασθῶ.

σι, καὶ ἡ γεωπονία ἐν Ἑλλάδι θὰ λάβῃ νέαν ἀνάπτυξιν προστατευομένη ὑπὸ συστήματος φορολογικοῦ καταλλήλου καὶ ἀνεπιδέκτου πάσης καταπίεσεως ἀμέσου ἢ ἐμμέσου. Αἱ περιουστάτοι κυβερνήσεις καὶ πατρικαὶ οὐδέποτε πρέπει ν' ἀμελῶσι πᾶσαν ἐργασίαν ὑπὲρ τοῦ συμφέροντος τοῦ λαοῦ. Ἡ ἀγαθὴ αὕτη μέριμνα καθιστᾷ ἔθνος εὐδαιμον ἠθικῶς τε καὶ ὕλικῶς, τὴν δὲ μεριμνῶσαν οὕτω κυβέρνησιν ἀποκαλῶσιν οἱ ἀγαθοὶ πολῖται συνετὴν καὶ λίαν ἀξιοπρεπῆ. Πᾶσα ἄλλη φροντίς ἀντικειμένη εἰς τὸ εὐγενὲς τοῦτο πνεῦμα τῶν ἀρχόντων μιᾶς κοινωνίας, δὲν ἀφορᾷ τὴν ἀγαθὴν καὶ νουνεχῆ μερίδα τοῦ ἔθνους, ἀλλ' ἀποβλέπει εἰς ἄλλην κακεντρεχῆ καὶ κακοῦργον τάξιν ἀγρίων καὶ ἀπολιτεῦτων ὄντων. Νὰ τὸ πιστεῦσωμεν οἷοι ἡ δύστηνος Ἑλλὰς ἐκυβερνήθη μέχρι τοῦ δε ὑπὸ τινῶν τοιοῦτων ὄντων; ἄλλως τε, πῶς καὶ διατί ἔφθασεν εἰς βαθμὸν τοιοῦτον κακοδαιμονίας καὶ ἀσχημίας, εἰς κατάστασιν ἀθλίαν, ἥνπερ καὶ οἱ ἀπλοῦστεροι, καὶ χυδαῖοι αὐτοὶ ἔνοοοι καὶ ἐγκαρδίως αἰσθάνονται! Τάλαινα Ἑλλὰς, εἰς ποῖον σκόπελον σ' ἔβριψεν ἡ ἀσυνεία καὶ τὸ προσωπικὸν συμφέρον. Καὶ τίνες θὰ σὲ σώσωσιν ἐκ τοῦ φανεροῦ ὀλέθρου, ὃν ἡ ἐνεστῶσα κατάστασίς σου παρουσιάζει; οἱ σωτήρες σου δὲν φαίνονται, οἱ δὲ καταστροφεῖς σου καθεκάστην πολυπλασιάζονται. Θὰ κατορθώσῃς ἵνα κατασυντριψῇς αὐτοὺς πρὶν ὀλοτελῶς συντριφῆς. ὑπ' αὐτῶν, ἀναδεικνύουσα τέκνα γενναῖα καὶ ἄξια τοῦ φυσικοῦ σου προορισμοῦ; ἂς ἴδωμεν.

Τὴν νέαν μέλλουσαν πατρικὴν κυβέρνησιν πρέπει νὰ συνιστῶσι τέσσαρες μόνον ὑπεύθυνοι ὑπουργοί, δηλονότι ὁ τῶν Ἑσωτερικῶν, ὁ τῆς Δικαιοσύνης, ὁ τῶν Ναυτικῶν καὶ ὁ τῶν Οἰκονομικῶν· τὰ καθήκοντα τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ν' ἀνατεθῶσιν ὡς προσήκει εἰς τὴν ἱερὰν Σύνοδον· τῶν λοιπῶν καταργηθησομένων ὑπουργείων τὰ χρέη νὰ συγχωνευθῶσιν εἰς ἀνὰ ἕκαστον ἀρμόδιον διατηρηθησόμενον ὑπουργεῖον.

Καθόσον ἀφορᾷ τὴν ἔκδοσιν τοῦ περὶ εὐθύνης ὑπουργῶν νόμου, αὕτη δὲν πρέπει ν' ἀναβληθῇ πλέον· ἡ πλημμελὴς βραδύτης τῆς ἐφαρμογῆς τοιοῦτου νόμου οὐ μόνον τὰ συμφέροντα τοῦ ἔθνους καταστρέφει, ἀλλὰ καὶ τὴν βσιλείαν!

σκανδαλίζει. Ἀποροῦμεν ἐπ' ἀληθείας πῶς αὐτὴ ἡ ἰδία δὲν ἐφρόντισε πρὸ τοσούτων ἐτῶν ν' ἀπαιτήσῃ τὸν λόγον· καὶ τῆς μὴ ἐφαρμογῆς τοιοῦτου οὐσιώδους νόμου.

Ἄλλ' ἐπειδὴ πανταχόθεν παρουσιάζονται ἀπαίσια φαινόμενα καὶ ἡ ἀπελπισία χυριτεύει παντὸς τὸν νοῦν, δὲν μένει ἢ ἕν· μόνον μέσον καταφυγῆς, ὅπερ συνίσταται εἰς τὴν ἐπίμονον ἀπαιτήσιν τῆς ἐφαρμογῆς τῶν ἀνωειρημένων μέτρων οἰκονομίας καὶ βελτιώσεων· αὐτὰ θ' ἀναπλάσσει καὶ ἠθικοποιήσῃ τὴν διασφραεῖσαν εἰς τὸν ὕπατον βαθμὸν καὶ κακῶς ἔχουσαν ὑλικῶς ἐλληνικὴν κοινωνίαν, αὐτὰ θὰ σώσῃσι τὸ κλυδωνιζόμενον σκάφος τῆς πολιτείας. Τὸ μέσον τῆς εἰρημένης καταφυγῆς εἶναι ὁ ἀνώτατος ἄρχων, ὅστις ἔχει τὸ μέγιστον συμφέρον τῆς ἀναμορφώσεως τῆς κοινωνίας. Ἄλλὰ διὰ νὰ φθάσῃ εἰς τὸ ποθοῦμενον σημεῖον ἀποτελεσματικῶς, δεόν ν' ἀποστρέψῃ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἀπὸ τῶν Ἡγεμόνων τῶν Μεγάλων Δυνάμεων ἐκεῖνων, αἵτινες οὐδὲ περὶ τῶν μικρῶν ἐφρόνησάν ποτε ὑπὲρ Ἑλλάδος. Καὶ ἐπειδὴ αὗται κατ' εὐθείαν δὲν ἐνεργοῦσιν, ὡς προεῖπον ἀνωτέρω, μεταχειρίζομεναι ὄργανα τοπικά, ταῦτα δὲ εἶναι λίαν καταφανῆ, τούτων οὐδ' ἐπὶ τῶν ἐλαχίστων πρέπει νὰ ζητηται ἡ συνδρομή.

Ἐὰν λοιπὸν διὰ νέων, ὅλων νέων προσώπων, οὐδέποτε λαβόντων μέρος εἰς τὰ ὑπουργεῖα, ὁ ἀγαθὸς Γεώργιος ἐπιβάλλῃ εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τῆς Βουλῆς τὰ ἀπαιτούμενα νομοσχέδια περὶ τῶν λεχθέντων καὶ τῆς ἀπλοποιήσεως τῆς ὑπηρεσίας, ἔτι δὲ καὶ τῆς μονιμότητος (δ) ἱκανῶν καὶ ἐντί-

(δ) Ἀνέγνωμεν ἐν τινὶ ἐφημερίδι Ἀθηναϊκῇ παρατηρήσεις κατὰ τοῦ μέτρου τῆς ἰσοδιότητος τῶν ὑπαλλήλων, ὡς μέτρου δυναμένου δῆθεν νὰ βλάψῃ ἀντὶ νὰ ἐπανορθώσῃ τὸ κακὸν καὶ ἀτοπὸν, ὅπερ διὰ τῆς ὑπηρεσίας σήμερον γενιᾶται ἐν Ἑλλάδι. Πρὸς ὑποστήριξιν δὲ τοῦ ἰσχυρισμοῦ του, ὁ ἐχθρὸς τῆς ἰσοδιότητος αὐτῆς φέρει παρόδειγμα τὴν Ἀμερικὴν θεσπίσασαν ἐπ' ἐσχάτων μέτρα ἐναντία τῆς ἰσοδιότητος· καὶ κόρκορος ἐν λαχάνοις καὶ Ἑλλας ἐν τοῖς μέτροις τῆς Ἀμερικῆς, ἢ πτωχὴ καὶ ῥακένδυτος Ἑλλάς ἔχει ἀπόλυτον ἀνάγκην ἐργατικῶν παραγωγικῶν χειρῶν, καταγινομένων ἀπαύστως εἰς ἐπωφελῆ καὶ σωτήρια ἔργα, ὡς καταγινοῦντο οἱ ἄνθρωποι ἀλλοῦ, ἰδίως ἐν Ἀμερικῇ. Τὴν ἤδη ὑπάρχουσαν δημοσίαν ὑπηρεσίαν, ἢ Ἑλλάς οὐχὶ μόνον ὠφέλιμον δὲν κρίνει, ἀλλὰ καὶ καταστρεπτικὴν ὀνομάζει.

μων υπαλλήλων άνευ τής ελαχίστης αναβολής· πρὸς τοῦ-
τοις καὶ περὶ καταργήσεως τοῦ πλημμελεστάτου νόμου τῶν
συντάξεων, καταστήσαντος ἀπέιρους ἀνδρας, ὅσους οἱ διά-
φοροι κλάδοι τής γραφειοκρατείας περιλαμβάνουσιν, ἀργούς

ὑπὸ τήν ἔποψιν τής τε οἰκονομίας καὶ τής ἠθικῆς. Αὕτη ἡ ὑπηρεσία
ἀπλοποιουμένη, δεόν νά περιορισθῆ εἰς ὀλίγιστα πρόσωπα, καὶ ταῦτα
νά φέρωσι προσόντα ἰκανά τιμιότητος καὶ ἰκανότητος. Τοιαῦτα δὲ
ἀφοῦ ἐγκατασταθῶσιν ἅπαξ εἰς τήν ὑπηρεσίαν δέν πρέπει νά παύων-
ται καὶ μετακινῶνται. Αὐστηρῶς ἄλλως τε νά τιμωρῆται πᾶσα τυ-
χὸν παρεκτροπὴ τῶν τοιοῦτων, καὶ οὐ μόνον νά παύωνται εἰς πᾶσαν
κατάχρησιν ἢ ἀπιστίαν περὶ τήν ὑπηρεσίαν, ἀλλὰ καὶ νά φυλακίζων-
ται. Ἡ μετὰ πάσης αὐστηρότητος ἐπαγρύπνησις τής ἐξουσίας καὶ αὐ-
τοῦ τοῦ βασιλέως· ἐπὶ τής διαγωγῆς τῶν ὀλίγων ὑπαλλήλων καθ' ὅ-
λους τοὺς κλάδους τής δημοσίου ὑπηρεσίας εἶναι τὸ μέσον τής προλή-
ψεως τῶν ἀτοπημάτων αὐτῶν τῶν ὑπηρετῶν.

Ἐχομεν ἀνάγκην ἠθικοποιήσεως τοῦ λαοῦ, προσκολληθσομένου εἰς
ἔργα ἀντάξια κοινωνικῆς ἀναπλάσεως καὶ εὐημερίας· ἵνα δὲ ἐπιτευ-
χθῆ ὁ ἐθνωφελῆς οὗτος σκοπός, ἀναγκαῖα, ἀπολύτως ἀναγκαῖα κρίνε-
ται ἡ ἰσοδιότης αὐτῶν τῶν ὑπηρετῶν διὰ τοῦ φρονίμου καὶ συνετοῦ
τούτου μέτρου ἀφαιρεῖται πρῶτον ἐκ τῶν λεγομένων κομματαρχῶν
μία κατὰ τῆς κοινωνίας μάλιστα ἀφόρητος· ἀπὸ δὲ τῶν πολιτῶν ἡ
ἔξοδος ἐπιτῆς ἀπολαβῆς δημοσίας ὑπηρεσίας. Ἡ ἐφαρμογὴ λοιπὸν τοι-
οῦτου συνετοῦ μέτρου θέλει ὁδηγήσει ἕκαστον πολίτην εἰς τὴν ὁδὸν
ἀξιοπρεποδὸς καὶ ἐντίμου βίου. Ἀποροῦμεν ὅθεν ἐπαληθεύει, πῶς τι-
νες ἐν Ἀθήναις συντάχται ἐφημερίδων ἀντιτάττωσιν εἰς τὸ διαλη-
φθὲν φρόνιμον τής ἰσοδιότητος μέτρον φέροντες ἀλλοκότους παρα-
τηρήσεις, ἀς μόνη ἡ σοφιστεία καὶ τὸ εὐτελὲς συμφέρον δύνανται νά
ὑπαγορεύουσιν. Εἰς τὴν πτωχὴν, ἀλλ' εὐκυβέρνητον Ἑλλάδα, συμ-
φέρει μεγάλως τὸ ἀτοκυβέρνητον μεγαλειτέρων μάλιστα Κρατῶν
σύστημα, ἀνατιθεμένης τής ὑπηρεσίας ἀπάσης, τοῦτέστι διοικητικῆς
καὶ οἰκονομικῆς εἰς τοὺς δήμους. Ἄν δὲ ὁ περὶ δήμων νόμος ᾗναι ἀ-
νεπαρκῆς, ὡς θεσπίσας τοιοῦτός ἐστιν, εὐκόλιος δύναται νά καταστή
ἐπαρκῆς μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν πολλῶν περιττῶν μερῶν τοῦ νόμου αὐτοῦ
καὶ προστιθεμένων ἀντ' αὐτῶν τῶν πρὸς τὰς ἄλλας ὑπηρεσίας ἐπι-
βαλλομένων καθηκόντων. Τοιαύτην σχέψιν ἀρμύζει νά φέρωσιν οἱ κύ-
ριοι δημοσιογράφοι τῶν κλεινῶν Ἀθηνῶν ἐπὶ τῶν κηφῆνων τῶν
αιμάτων τοῦ φορολογουμένου λαοῦ. Καθ' ὅσον δ' ἀποβλέπει εἰς τὴν
δικαστικὴν ὑπηρεσίαν, δεῖται αὕτη πολλῆς καὶ μεγάλης ἀπλοποιή-
σεως ὅπως καταστή ὠφέλιμος, οὕσα σήμερον ὀλεθρῆς . . .

καὶ κηφῆνας οὕτως εἶπειν· ἐὰν λέγωμεν τοιαῦτα συνετὰ μέτρα ψηφισθῶσιν ὑπὸ τῶν ἀντιπροσώπων τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ, τὸ ἔθνος σώζεται, καὶ ἡ βσιλεία κατασταθήσεται ἰσχυρὰ καὶ ἀκαταμάχητος διὰ μόνης τῆς ἀγάπης καὶ ὑποστηρίξεως τοῦ λαοῦ, λαοῦ εὐεργετουμένου φανερά.

Ἄλλο μέσον θεραπείας ἐπὶ τοῦ νοσοῦντος κοινωνικοῦ ἑλληνικοῦ σώματος δὲν φαίνεται. Ὅσον δὲ ἀναβάλλεται ἡ ἐφαρμογὴ τῶν φρονίμων καὶ ἐθνοσωτήριων ἐκεῖνων μέτρων, τοσοῦτον τὸ κακὸν αὐξάνει καὶ προχωρεῖ μάλιστα γιγαντιώδως. Καθὼς τῶν ἀτόμων σήμερον ἡ κακουργία καὶ αἱ παρεκτροπαὶ, ψευδορκίαι ἐνώπιον δικαστηρίων καὶ πᾶν ἄλλου εἶδους ἔγκλημα ὑπερέβησαν τὰ ὅρια, διότι καὶ τὰ μέσα τῆς ἐπανορθώσεως θρησκευτικῶς καὶ πολιτικῶς κατεφρονήθησαν, οὐδεμιᾶς τιμωρίας ἐπιβαλλομένης χάριν τῆς συστάσεως φεῦ τῶν κομματαρχῶν· καθὼς ἡ ἀρετὴ κατέστη παλγινιον παρὰ πᾶσαν τάξιν καὶ ἡ δικαιοσύνη περίγελως, ἡ δύστηνος Ἑλλάς φέρει ἐν κόλποις γεννήματα ἐχιδνῶν σήμερον ἀντὶ λογικῶν ὄντων ἦτοι ἀνθρώπων!

Σπεῦσον, σπεῦσον Βασιλεῦ, πρὸς τὴν ταχεῖαν ἐφαρμογὴν τῶν ἐπανορθωτικῶν μέσων. Φυγέτωσαν ἐκ παντὸς τόπου . . . καὶ κάταστήματος οἱ παράσιτοι καὶ κόλσκες, οἱ ἐργάται τῶν πονηρῶν καὶ ἀνοσιῶν· ἄς ἔλθωσι καὶ ἄς καθήσωσιν οἱ φρόνιμοι, οἱ νουνεχεῖς, οἱ συνετοὶ, οἱ ἐργάται τῆς ἀρετῆς καὶ οἱ δυνάμενοι νὰ τιμῶσι ἔθνος τε καὶ Βασιλέα. Μακρὰν τῶν κοινῶν οἱ Βούλγαροι, Κουμουνοῦροι, οἱ Μήλιοι (Σ) καὶ οἱ τούτων ὅμοιοι, ὅπως τὸ ἔθνος σωθῆ ἐκ τοῦ ὀλέθρου, ὃν ἠτοίμασεν ἡ προδοσία, τὸ ψεῦδος καὶ ἡ ἀρχολιπαρία ἡ

(Σ) Τὴν κατὰ τοῦ Σ. Μήλιου ἰδέαν μας, ἐπισφραγίζεις πληρέστατα ἡ ἀπλοικῆ ἐκθεσις τοῦ ἀγαθοῦ καὶ ἐντίμου γέροντος Ἰ. Ράγκου ὑποστρατήγου, καταχωρηθεῖσα εἰς τὸ ἀπὸ 18 Φεβρουαρίου ε. ε. φύλλον τοῦ Μέλλοντος. Ἡ ἀληθεστάτη ἐκαίνη ἐκθεσις καθίστησι προδότην καὶ δόλιον ἐπὶ τῆς ἐποχῆς τοῦ μακαρίτου Κυβερνήτου Καποδιστρίου, τὸν ἀναβάττα τοσάκις ἐπὶ τῆς ὑπουργικῆς ἑδρας Σ. Μήλιον. Ἄλλὰ μήπως καὶ ἡ ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ Ὀθωνος ἐποχὴ δὲν ἐστιγματίσει τὸν ἄνθρωπον αὐτόν; Καὶ ὅμως ἐπέπρωτο νὰ ὑπουργεῖσθαι καὶ ἐπ' ἐσχάτων ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ ἀγαθοῦ Γεωργίου, ἵνα καὶ αὐτὸς πεμπεύσῃ τὴν Ἑλλάδα.

κενοδοξία. Ἰκανοὶ ἐλαλήσαμεν, καὶ ἀνάγκη νὰ παύσωμεν. Τὸ καθήκον μας ἐξεπληρώσαμεν ἀναπαύσαντες τὴν συνείδησίν μας.

ΣΠΟΥΔΑΙΑ ΔΙΑΦΟΡΑ.

Ἐπ' ἐσχάτων, ἐν ὧρα ἀκαταλλήλω, ὁ Βασιλεὺς ἀπεφάσισε τὴν εἰς Πελοπόννησον περιοδείαν του. Ὅταν ἡ Α. Μ. ἔλαβε τὸ μέτρον αὐτὸ, ὁ καιρὸς ἦτο κάλλιστος προοίμια. οθεὶς ἀπὸ πολλῶν ἡμερῶν καὶ ὁ Βασιλεὺς, ἀγνοῶν τὰς μεταβολὰς τοῦ κλίματος, δικαίως ἐν ὧρα τοιαύτῃ προέθετο νὰ περιοδεύσῃ, διασκεδάζων μάλιστα τὰς πικρίας, ἅς ἐπὶ τῶν τελευταίων συμβάντων τῆς ἑλληνοτουρκικῆς ἐριδος ἠναγκάσθη νὰ ὑποστήσῃ κατὰ τὰς ἡμέρας τῆς ἀναχωρήσεως τῆς Α. Μ. ἐξ Ἀθηῶν, ὁ καιρὸς ἦτο λίαν εὐάρεστος, κοπάσαντος τοῦ χειμῶνος, ὀριμυτάτου ἐπελθόντος προλαβόντως διὰ τὴν τὸ Ψυχρὸν καὶ τὰς βροχὰς· ἀλλὰ καὶ μ' ὅλα ταῦτα ὑπάρχον διδόμενα, δι' ὧν ἠδύνατό τις νὰ πιστεύσῃ ὅτι ὁ χειμῶν δὲν εἶχε κοπάσει, ὥστε νέα χιών καὶ νέα βροχὰ ἔμελλον νὰ διαδεχθῶσι τὰς πρώτας κατὰ τὸν Φεβρουάριον καὶ Μάρτιον· τοῦτο συνεχῶς συμβαίνει ἐν Ἑλλάδι, πολλῶ δὲ μᾶλλον ἢ τὸν ἐπόμενον νὰ συμβῆ ἐφέτος ἕνεκα τῆς βραχυχρόνου δι-αρκείας τοῦ χειμῶνος κατὰ τοὺς παρελθόντας μῆνας. Ταύτην τὴν ἀλήθειαν ὤφειλον νὰ γνωρίζωσι οἱ ὑπουργοὶ καὶ νὰ ὑποβάλλωσι τῷ Βασιλεῖ, περὶ πολλοῦ ποιούμενοι τὴν ὑγείαν τοῦ Μονάρχου. Ἀλλ' οὔτοι φαίνεται ἠμέλησαν νὰ φέρωσι τὰς δευσὰς πρᾶτῆρήσεις, καὶ ἐν τῇ οὐσιώδει ταύτῃ ἐλλείψει ἐπραγματοποιήθη ἡ Βασιλικὴ περιοδεία, συνοδευθεῖσα ὑπὸ σκληρῶν ἀτμοσφαιρικῶν στοιχείων, εἰς τρόπον ὥστε, οὐ μόνον εὐχαρίστησιν δὲν παρήξεν εἰς τὴν Μεγαλειότητά του, ἀλλὰ καὶ μεταμέλειαν οὐ μικρὰν προὔξενησεν. Ἡμεῖς εἰς τοῦτο εἰμεθα πολὺ πεπεισμένοι, εἰ καὶ ὁ Βασιλεὺς ἤθελε διίσχυρισθῆ τὰ ἐναντία ὑπὸ πολλῆς καλωσύνης ὀρμώμενος. Λυπούμεθα ὅθεν πῶς οἱ κύριοι ὑπουργοὶ ἐφάνησαν εἰς τὴν περίστασιν ταύτην τοσοῦτον ἀπρόνοητοι.

*Ἐλθωμεν ἤδη εἰς τὴν ἐκδοσίν τινων φηνομένων, ἐφ' ὧν βεβαίως ὁ Βασιλεὺς ἐπέστητε τὴν προσοχὴν του κατὰ τὴν

περιορειαν του ἀφ' ὅπου διέβη. Ἐπί τινων λόφων καὶ ἕδρο-
 πεδίων εἶδεν ἡ Μεγαλειότης του ἐσκαμμένον ἰκανὸν ἔδαφος
 πρώτων καρπῶν, ἐσκαμμένα δὲ κτήματα ἰκανὰ ἄλλου καὶ
 τὰς Πάτρας, τοῦτο εἶναι ἀληθέστατον. Ἀμφιβάλλομεν ὁ-
 μως, εἴαν εἰς τὰς ἐρωτήσεις τῆς Μεγαλειότητός του ἐδόθη
 ἢ προσήκουσα ἀπάντησις. Καὶ ἵνα μὴ ὁ Βασιλεὺς πιστεύσῃ
 εἰς ἐσφαλμένας παρατηρήσεις ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ἐπιγό-
 μεθα νὰ ἐπιρρίψωμεν ὀλίγας λέξεις ἐπὶ τοῦ μικροῦ τούτου
 πονήματός μας.

Αἱ σποραὶ, ὅσας ἡ Μεγαλειότης του εἶδεν ὡς ἀνωτέρω,
 εἰσὶ μὲν σχεδὸν ὅλαι σίτου, ἀλλὰ τὸ ἔδαφος ὅπου ἔπεσεν ὁ
 σίτος αὐτὸς εἶναι σκληρὸν καὶ τόσο κακῶς καλλιεργημέ-
 νον, ὥστε εἰς πᾶσαν ἀτμοσφαιρικὴν ξηρασίαν τῆς ἀνοίξεως
 εἶναι ὑποκειμένος εἰς καταστροφὴν ὑπὸ τῆς ἐπιρροίας ταῦ
 καύσανος· ἄλλως τε, εἴαν ἡ ἀνοιξὶς ἐπέλθῃ μὲ βροχὰς, τὰ
 παράσιτα χόρχα πνίγουσι τὸν σίτον σχεδὸν καὶ καθιστῶσι
 αὐτὸν ἀχρεϊστάτον. Τοῦτο συμβαίνει, διότι τὸ ἐλεεινὸν τῶν
 γεωργῶν μας ἄροτρον μόνην τὴν ἐπιφάνειαν τῶν ἀγρῶν
 σχίζει.

Καθὸσον ἀφορᾷ τὸ ἐσκαμμένον ἔδαφος, τοῦτο περιλαμβά-
 νει ἄμπελο-σταφιδῶνας καὶ οὐδὲν ἄλλο. Ταῦτα τὰ κτήματα
 καθὼς καὶ τὰ γεννήματα, τὴν ἐλαχίστην ὑπόχονται εἰς
 τινὰς ὠφέλειαν, εἰς δὲ τοὺς περισσοτέρους ζημίαν οὐ μι-
 κράν. Περὶ τοῦ σίτου εἶπομεν τὰ εἰκότα· ὀφείλοντες δὲ νὰ
 εἰπῶμεν καὶ περὶ τοῦ σταφίδοκαρποῦ, ἐπόμενοι εἰς προη-
 γουμένης παρατηρήσεις ἄλλου, ὅπου ἀκριβῆς ἔπρεπε νὰ δο-
 θῇ προσοχή, ἐπαναλαμβάνομεν νὰ παρατηρήσωμεν καὶ ἐν-
 ταῦθα ὅτι τόσο τὸ εἰσόδημα τοῦ προϊόντος τῆς σταφίδος
 ὅσον καὶ τὸ τοῦ οἴνου δὲν ἀνταμεῖβει τοὺς κόπους καὶ τὰς
 δαπάνας τῶν παραγωγῶν, διὰ τὴν ὑποτίμησιν ἣν φέρει ἡ
 πληθὺς τῶν προϊόντων αὐτῶν. Ἡ γῆ αὕτη τῶν κτημάτων
 ἔπρεπε νὰ χρησιμεύσῃ καὶ εἰς διάφορα ἄλλα προϊόντα καὶ
 εἰς τεχνητὰ λειβάδια, διὰ τὴν ἐνδιαίτησιν ζώων μικρῶν τε
 καὶ μεγάλων τσοῦτον ὠφελίμων διὰ τὰ προϊόντα αὐτῶν
 καὶ τὴν κόπρον τῶν ἰδίων· τῶν δὲ ἄμπελοσταφιδῶνων πε-
 ριοριζομένων εἰς μικροτέρας ἐκτάσεις. Ἐὰν τοιοῦτοτρόπως
 ἐκανονίζετο ἡ γῆ τῆς Ἑλλάδος, ἀμβρολία δὲν εἶναι, ὅτι

αὕτη ὡς ἐπίγειος παράδεισος καὶ οὐσίαν ἤθελε παρίσταται εἰς τὰ ὄμματα τοῦ διαβάτου.

Ἡ Μεγαλειότης του, ἀμφιβολία δὲν εἶναι, ὅτι ἐξήτασε καὶ τὸ περὶ ἠθικῆς καὶ ἐν γένει ὕλικῆς καταστάσεως τῶν κατοίκων τῶν μερῶν, ὅσα ἐπεσκέφθη· περὶ δὲ τοῦ σπουδαίου τούτου ἀντικειμένου συνεπῶς ἔλαβε τὰς δεούσας πληροφορίας ὑπὸ ἀρμοδίων προσώπων ἄλλοῦ καὶ ἐν ἡ Πάτραις, ἐὰν ἐκτὸς τῶν κολάκων καὶ ἀπατεῶνων, ἐνεφανίσθησαν, ἀρμόδια πρόσωπα ἐνώπιον τῆς Μεγαλειότητός του.

Ἄλλ' ἐπειδὴ τὸ πόρισμα τῶν σκέψεων τούτου ἢ ἐκείνου δύναται νὰ ἦναι ἄλλοτον, ὁ δὲ βασιλεὺς τὴν σκέψιν ἐκάστου εὐχαρίστως ἀκούει, ἵνα φέρῃ τὸ συμπέρασμα του καὶ παρατηρήσῃ τοῖς ὑπουργοῖς τὴν ἀνάγκην ἐφαρμογῆς καταλήλων μέτρων συντελεστικῶν εἰς τὸν σκοπὸν τῆς θεραπείας τοῦ δεινοτέρου πάθους τῆς νοσοῦσης κοινωνίας· τούτου ἐνεκα, σκοπίμως καὶ ἡμεῖς φέρομεν τὰς παρατηρήσεις μας ἐπὶ τοιούτου ἀντικειμένου, πολλὴν τὴν ἀξίαν φέροντος.

Ἡ σημερινὴ Ἑλληνικὴ κοινωνία μὴ διδαχθεῖσα ἐκ τῶν ἀπαλῶν τῆς χρόνων, τοῦτέστιν ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῆς ἐγκαταστάσεως τῆς βασιλείας, ὡς ἄλλοῦ ἐβρέθη, τὰ ἀληθῆ καθήκοντα τοῦ ἀνθρώπου διὰ πάσης ἐργασίας ὠφελίμου, ἧς τὸ στρήριγμα ὤφειλεν ἢ κυβέρνησις νὰ δογματίσῃ, ὠθοῦσα τὸ πνεῦμα τῶν πολιτῶν εἰς πᾶσαν νέαν ἀνακάλυψιν τεχνῶν καὶ βιομηχανίας, καὶ ἡ ἰδία αὕτη προνοοῦσα περὶ εἰσαγωγῆς ἐν τῷ τόπῳ παντὸς ἐργαλείου εἴτε γεωπονικοῦ καὶ ἄλλου ἐτέρου ἔργου, ἀποστέλλουσα δὲ εἰς τὴν ἑσπερίαν Εὐρώπῃν καὶ νέους ἐκ τῶν εὐφρεστέρων πρὸς ἐκμάθησιν πάσης οἰαςδήποτε τέχνης καὶ βιομηχανίας. Ἡ κοινωνία αὕτη, ἀντὶ τῶν ἀγαθῶν αὐτῶν μαθημάτων διδαχθεῖσα τὴν ἀργίαν ὑπέπεσεν εἰς ἐλατιώματα ἀφόρητα, ὠθοῦντα ταύτην καὶ εἰς κακουργήματα καὶ παντὸς ἄλλου εἴδους ἐγκλήματα. Ἐν Καλαβρύτοις ἰδίους ὡσὶ καὶ ὀφθαλμοῖς ἤκουσεν ὁ Βασιλεὺς καὶ εἶδε πολλὰ καὶ διάφορα ἀσχημίζοντα τὴν κοινωνίαν ἐκείνην εἰς ἄκρον· τίς ἢ αἰτία τῆς καταπτώσεως τῆς ἠθικῆς μορφώσεως τῆς κοινωνίας ἐκείνης; ἢ κακὴ καὶ δλεθρία θεαβαίως ὁδηγία καὶ διδασκαλία τῶν κομματαρχῶν αὐτῆς.

Ἐκτὸς τῶν Καλαβρύτων, καὶ ὅπου ἄλλοῦ ὑπήγεν ὁ Βα-

σιλεύς, ἀνεκάλυψεν ἀσχημίας καὶ ἐλλείψεις οὐκ ὀλίγας· Ἐνταῦθα, ἂν κάπως αἱ ἀσχημῖαι εἰσὶ περικοσμημένοι μετὰ τὸν μανδῦαν τοῦ ψευδοπολιτισμοῦ τῆς Δύσεως, πιστεύομεν δὲν ἐλάνθασαν τὴν ὀξυδέρκειαν τῆς Μεγαλειότητός του· δὲν ὀμιλοῦμεν περὶ εὐπρεπειᾶς καὶ καθαριότητος τῆς πόλεως, ἀντικείμενα διακρινόμενα ὑπὸ τινος δήποτε ἐκ πρώτης ὄψεως (ε), ἀλλ' ἀποβλέπομεν εἰς ἄλλα σπουδαιότερα τὴν κοινωνικὴν κατάστασιν ἀφορῶντα, τὰ ὅποια τείνουν εἰς μίαν βεβαίαν ἀπουσίαν λογικῶν ὄντων. Τὸ στενὸν τοῦ τόπου ἐνταῦθα δὲν μᾶς συγχωρεῖ νὰ ἔλθωμεν εἰς τὰ καθέκαστα, ἀναφέροντες μίαν πρὸς μίαν τὰς διαπραττομένας ἐν τῇ ἐμπορικῇ πόλει τῶν Πατρῶν κακουργίας καὶ αἰσχρᾶς κακοπραγίας. Ὁ λαὸς ἐξώκειλεν, ἐξῆλθε τῶν ἠθικῶν ὁρίων, τοῦ κοθήκοντός του· δὲν ὀφείλουσιν οἱ προεστῶτες αὐτοῦ νὰ τὸν ὀδηγήσωσιν εἰς τὴν εὐθεῖαν ὁδόν; ἀλλ' ὄχι, τὸνναντίον συμβαίνει, διότι τὰς παρεκτροπὰς καὶ κακοεργήματά του προστατεύουσιν ἄνθρωποι ἐπαγγελλόμενοι τὴν σωφροσύνην καὶ τὴν ἠθικὴν, καὶ τοὺς ἐγκληματίας τολμῶσι νὰ συνιστῶσι τοῖς διαχειριζόμενοις τὴν δικαιοσύνην, καὶ οἱ διαχειρισταὶ οὗτοι ἀγνοοῦμεν πῶς ἀπαντῶσι καὶ πῶς φέρωνται πρὸς τοὺς ἐνώπιον τῆς δικαιοσύνης παρουσιαζομένους.

Ἐὰν ἦτο δυνατὸν ἡ Μεγαλειότης του νὰ μεταβῇ εἰς τὴν Μεσσηνίαν καὶ τὴν Σπάρτην τὴν ἰδιαιτέραν πατρίδα τοῦ Κομμουνδούρου, ἐὰν λέγωμεν καὶ τὰς ἐπαρχίας ἐκεῖνας ἐπεσκέπτετο ὁ Βασιλεὺς, ἀναντιβῆτως πολλὰ καὶ μεγάλα κακὰ ἤθελεν ἀνακαλύψει αὐτόθι κοσμοῦντα τὴν ἐπιβροχὴν τοῦ Κομμουνδούρου καὶ λοιπῶν κομματαρχῶν τῶν μερῶν ἐκείνων.

(ε) Εἰς τὰς οὐσιώδεις ἐλλείψεις ταύτας δὲν ἐνοχοποιεῖται ὁ νῦν Δῆμαρχος Κύριος Καλαμογάρτης, πράττων ἄλλως τε τὸ καθήκον του μ' ὅλην τὴν ἀντενέργειαν ἐνὸς κακοσυνθεμένου δημοτικοῦ συμβουλίου. Καὶ ἡ ἀθλιότης τῶν κτημάτων τοῦ πεδίου τῆς πόλεως Πατρῶν δύναται δικαίως ν' ἀποδοθῇ εἰς τοὺς κυρίους συμβούλους προστατεύοντας τοὺς τε παρεκτρεπομένους ἀγροφύλακας καὶ τοὺς ποιμένας. Τὸ περισπούδαστον ἀντικείμενον τῆς ἀγρονομίας, εἶναι ἀλήθες ὅτι κατέστη σκάνδαλον μεγαλ.

Καθώς σήμερον κατέστη ἡ Ἑλληνικὴ κοινωνία, πτωχὴ καὶ ἐξηχρειωμένη, ἀπαιτεῖται πρὸς θεραπείαν φάρμακον ἠρωϊκόν, ὅπερ συνίσταται εἰς τὴν ἐκμηδένισιν τῶν μέχρι τοῦ δε κακῶν ὀδηγῶν του, τὴν ἐλάφρυνσιν τῶν φόρων καὶ τὴν προστασίαν καὶ ἐφεύρεσιν πάσης παραγωγικῆς ἐργασίας· τὰ μέτρα ταῦτα δεόν νὰ λάβῃ ὁ Βασιλεὺς, ὅστις εὐκόλως δύναται νὰ δημιουργήσῃ τὰ κατάλληλα νέα πρόσωπα πρὸς ἐφαρμογὴν τῶν σωτηρίων μέτρων, περὶ ὧν ἀνωτέρω ἐξηγήθημεν καθ' ἓν ἕκαστον.

Τὴν ἀνάγκην τῆς ἐκμηδένισως τῶν ἐπικινδύνων | ἀρχηγῶν ἀναγνωρίσας καὶ ὁ Ὅθων, ἠθέλησε νὰ δημιουργήσῃ νέα πρόσωπα, ἀλλὰ δὲν ἐμελέτησεν ἀκριβῶς τὴν ἀνάγκην ταύτην, περιπλεχθεὶς εἰς τὴν πλεκτάνην τοῦ ῥαδιούργου Κωλέτου· ἡ ἐπιπόλεος αὐτῆ σκέψις τοῦ Ὅθωνος ἐγέννησε τὸ ἄλλο ἄτοπον, εἰς τὸ νὰ ἔλθωσιν ἐπὶ τῆς πολιτικῆς σκηνῆς ἄνθρωποι τῆς ἐσχάτης σχεδὸν τάξεως, ἀλλ' ἀνήκοντες εἰς τὴν Γαλλικὴν φατρίαν· καὶ τὸ σφάλμα τοῦτο, οὐ μόνον εἰς τὴν ἐξαχρεῖωσιν τῆς κοινωνίας ἔτεινε, ἀλλ' ἔδωκεν ἀφορμὴν εἰς τὴν ἀγγλικὴν φατρίαν ν' ἀναστατώσῃ αὐτὴ τὸ πᾶν, νὰ γεννήσῃ στάσεις, ληστείας καὶ τόσα κακὰ διαπραττόμενα καὶ ἐν αὐτῇ τῇ πρωτεύουσῃ τῶν Ἀθηνῶν, ὥστε πολλοὶ εἶχον ἀποφασίσει ν' ἀποδημήσωσιν ἐκ τῆς Ἑλλάδος. Ἡ μεταξὺ Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς ὁδὸς οὐδεμίαν παρῆχε τοῖς διαβάταις ἀσφάλειαν ἐπὶ τῆς πρωθυπουργίας τοῦ Κωλέτου. Ἐν τὸς δὲ τῶν Ἀθηνῶν ἐρραπίζοντο νοήμονες πολῖται μὴ ἀνήκοντες εἰς τὴν φατρίαν τοῦ Κωλέτου. Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Κωλέτου ὁ Ὅθων ὑπέπεσεν εἰς ἄλλο ἄτοπον ν' ἀποβλέψῃ εἰς τὴν αὐστριακὴν πολιτικὴν, καὶ νὰ φέρῃ ἐπὶ τῆς πολιτικῆς σκηνῆς αὐστριακόφρονας. Ἐδῶ ἔπαθεν ὁ Μονάρχης ἐκείνος τὸ τελευταῖον ἀνεπανόρθωτον πάθημα. Ἀλλ' ἔτι τὰ νέα δημιουργήματα σήμερον ἀνάγκη νὰ μὴ ἔχωσι σχέσιν οὐδεμίαν, ὡς ἀνωτέρω ἐρρέθη με τοὺς ἐπικρατήσαντας κομματάρχας μέχρι τοῦδε τῶν φατριῶν τῆς Δύσεως.

Τὸ μόνον δὲ μέσον τῆς σιγῆς καὶ ἀπραξίας τῶν ἡμερῶν ῥαδιούργων καὶ ἐχθρῶν πάσης ἐθνικῆς προόδου εἶναι ἡ ἰσοβιότης τῶν ὑπαλλήλων, ἀφοῦ δι' αὐτοὺς προσδιορισθῶσι προσόντα ἱκανὰ, καὶ ἀπλοποιήθῃ ἡ ὑπηρεσία, ἔργα τὰ ὅποια

δὲν πρέπει πλέον ν' αναβάλλωνται. Διὰ τῆς εφαρμογῆς τοῦ μέτρου τούτου δὲν θὰ δύνωνται τοῦ λοιποῦ οἱ ὀλετήρες νὰ δελεάζωσι τοὺς χρεῖαν ἔχοντας καὶ ἀπλοὺς πολίτας, ἵνα τοῖς δίδωσι ψήφους εἰς τὰς βουλευτικὰς ἢ δημοτικὰς ἐκλογὰς, ὅπως καταπομπεύωσι τὴν δύστηνον Πατρίδα, τὴν δὲ βασιλείαν καταζαλίζωσι καὶ πολλὰς εἰς μεγάλους περισπασμοὺς φέρωσιν. Ἄλλως τε, ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς ἔσται λίαν εὐκυβέρνητος δι' ἑνὸς πατρικοῦ συστήματος. Εὐκόλως δὲ μεταβάλλεται ἐκ τῆς σημερινῆς ὀλεθρίας θέσεώς του, ἀρκεῖ κατάλληλοι ἄνδρες νὰ ἔλθωσιν ἐπὶ κεφαλῆς τῶν πραγμάτων. Δέον τοὺς τοιούτους νὰ ζητήσῃ καὶ εὕρῃσι εἴμεθα βέλαιοι ὁ Βασιλεὺς Γεώργιος.

— Ὁ Σπυρ - Μήλιος μὲ τὸ πένα, ἀγαπῶν λίαν τοὺς πετεινοὺς Παδοβάνους, καὶ θέλων ὡς ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν νὰ μετασχηματίσῃ τοὺς ἀξιωματικούς τοῦ στρατοῦ εἰς τοιούτους πετεινοὺς, ἐπέθεσε ταῖς κεφαλαῖς αὐτῶν πτερὰ καὶ μπεκοὺς ἐμελέτησε δὲ νὰ τοῖς κρεμάσῃ καὶ κουνούνια, ἀλλὰ δὲν ἐπρόφθασε, διότι ἄλλος πατριώτης σιταβρώτερος τὸν λέγει, ἐοῦγε ἀπ' αὐτοῦ νὰ κάτσω ἐγὼ ἀνάξιος τὸν παρατηρεῖ, ἠθέλησες νὰ καταναλώσῃς τόσα χυρὴς κανένα λογαριασμόν· οὕτως λοιπὸν ὁ Σοῦτσος ἐκάθισεν εἰς τὴν ἔδραν τοῦ χειμαριώτου, ἀπεθόνητος τούτου εἰς τὸ ἐν Χαλκίδι κτήμᾳ του, ὅπερ δὲν δύνανται οἱ ἐχθροὶ του νὰ ἐνοήσωσι πῶς ἀπέκτησεν, ἀφοῦ καμμίαν τέχνην δὲν γνωρίζῃ, τὸν ἔμπορον ἢ τὸν βιομήχανον ποτὲ δὲν ἐπαγγέλλῃ διὰ νὰ κερδίῃ χρήματα, πῶς διάβολο κατώρθωσε λέγουν αἱ κακαὶ γλῶσσαι νὰ ἀνεγείρῃ ἐν Ἀθήναις οἰκίαν καὶ ν' ἀποκτήσῃ ἐκτεταμένον κτήμα εἰς τὴν Χαλκίδα, εἶναι τῷ ὄντι ἀπορίας ἄξιον. Ἄ κακοὶ ἄνθρωποι δὲν γνωρίζετε ὅτι ὑπάρχει καὶ τύχη καὶ θησαυροὶ χυμένοι ἐδῶ κ' ἐκεῖ, καὶ ἔνας τυχερὸς ἄνθρωπος εἴμπορεῖ νὰ πλουτήσῃ ὡς ἐκ θαύματος, καὶ ὁ Μήλιος παράξενον δὲν εἶναι νὰ ἤρε θησαυρόν· ἐπὶ τῆς ἐπὶ Ὄθωνος μάλιστα ὑπουργίας του δὲν ἐνθυμεῖσθε ἐπιλήσμονες τὸ συμβῆναι τῆς εὐρέσεως ἑνὸς θησαυροῦ ἐν τῇ αὐλῇ ἢ ἐν τινὶ κατωγαλίῳ τῆς οἰκίας τοῦ Μήλιου; τὴν δὲ ἀποστολὴν του εἰς Ἡπειρον κατὰ τὰ Ἡπειρωτικὰ καὶ τὸν Κριμαϊκὸν πόλεμον ἐλησμονήσατε, ὅτε εὗρεν αὐτῶν καθ' ὁδὸν τὸν

Τούρκους, οὓς καὶ ἐλαφυραγώγησε τὸ παληκάρι τοῦτο; Αὐτὰ εἶναι τὰ αἷτια τῆς σημερινῆς θέσεως τοῦ ἀνθρώπου αὐτοῦ. Καὶ καθόσον ἀφορᾷ τὰς Ἀθήνας, μόνον ὁ Μῆλιος κακαὶ γλώσσασι ἤυρεν αὐτόθι θησαυρὸν, καὶ δὲν ἤυρον καὶ ἄλλοι τινὲς τοιοῦτον; ἄλλ' ὁ θησαυρὸς τοῦ Λαυρίου δὲν κατέστησε τοσοῦτους πλουσίους; Μὴ φθονῆτε λοιπὸν τοὺς ἀνθρώπους πλουτοῦντας ἐκ τύχης ἀλλὰ ἑαυτοὺς νὰ οἰκτείρητε, διότι δὲν ἔχετε εὐνοϊκὴν τὴν τύχην.

—Ὁ Κουμουन्दούρος ἔκαμε γεφύρι τὸν Ζαΐμην, διὰ νὰ διέλθῃ ἀσφαλῶς καὶ ταχέως τὴν διόρυγα, ἣν ἀκινδύνως ἄλλως δὲν ἠδύνατο νὰ διέλθῃ· ἀλλὰ τὰ πλευρὰ τοιαύτης γεφύρας δὲν φαίνονται τόσον στερεὰ, καὶ ... ἅς ἴδωμεν μ' ὅλα ταῦτα.

—Κουμουन्दουριστῆς τις, ἐννοεῖται ὑπάλληλος ἢ ὑπαλληλοθήρας ἔλεγε πρὸς ἄλλον Βουλγαριστὴν, τὴν ἔπαθεν ὁ Βούλγαρης διὰ πάντα, καὶ πρόσωπον Αὐλῆς δὲν θὰ ἴδῃ πλέον, διότι δὲν εἴξευρε νὰ παίξῃ τὸ λουρὶ καθὼς ὁ Κουμουन्दούρος, κολακεῦων τὸν ἕνα, γελῶν τὸν ἄλλον, καὶ ὅλους ἐνίοτε ὠφελῶν κατὰ τι. Ἰδοὺ ἔπαυσε ὁ Κουμουन्दούρος καὶ ἔχει τὸν κόσμον ὅλον φίλον· ἔχει τοσοῦτους φίλους ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τῆς Ἑλλάδος, ὅσους περιλαμβάνει ὁ χορὸς τῶν ὑπαλλήλων, ὑπαλληλοθήρων, καὶ ὁ ὄμιλος τῶν κουτῶν ἐκείνων, ὅσους ἀπατοῦν οἱ πανοῦργοι ὑπαλληλοθήραι. Τί λέγεις ἀπαντᾷ ὁ Βουλγαριστῆς, ἀγνοεῖς ὅτι ὁ Βούλγαρης εἶναι φιλελεύθερος καὶ γνωρίζει τὴν τέχνην νὰ συνεννοῆται μετὰ τινῶν δυνάμεων καὶ ν' ἀνατρέπῃ θρόνον; ἂν ἀπατᾷ καὶ οὗτος καὶ φενακίζῃ τὴν κοινὴν γνώμην δὲν πειράζει, ἀρκεῖ ὅτι τὸν σκοπὸν τοῦ ἐκκληροῦ ἐξαίρετα. Ὁ Βούλγαρης μέλιστα, διὰ νὰ ἐκτιμᾶται κάλλιον ἄλλου πολιτικοῦ δὲν μακρολογεῖ. Τρίτος παρατηρεῖ καὶ εἰς τοὺς δύο, τὸν τε Κουμουन्दουριστὴν καὶ τὸν Βουλγαριστὴν, μούντσας καὶ γάνας νὰ ἔχωσιν οἱ πάτρωνές σας, οἵτινες κατέστησαν τὸ ἔθνος ἐξουθένημα τοῦ κόσμου. Ἐὰν ὁ Βασιλεὺς ἦδη δὲν λάβῃ πρόνοιαν νὰ πέμψῃ εἰς κόρακας τοιοῦτος πολιτικούς, ἀφοῦ ὁ λαὸς δὲν δύναται νὰ πράξῃ ὅ,τι τὸ καθῆκόν του ὑπαγορεύῃ, ἀλλοίμονον εἰς τὴν Ἑλλάδα. Ναι, καὶ ἡμεῖς πιστεύομεν ὅτι εἰς τοιοῦτους λυμεῶνας ὁ Βασιλεὺς δὲν θὰ ἐμπιστευθῇ τοῦ λοιποῦ τὴν κυβέρνησιν τοῦ ἔθνους.

— Ὁ Μανουσάκης, λησμονήσας τὰς ἰδικὰς τοῦ παρεκ-
τροπὰς, εἰς ἃς διὰ τῆς « Παλιγγενεσίας » τοῦ συνήθως
ὑπέκυπτε πρὸ ὀλίγου (μᾶς ἔννοεῖ ὁ ἀναγνώστης) ὑβρίζων
καπηλικῶς πάντα μὴ ὁμοφρονούντα μετὰ τῆς περιλημμένης
αὐτῷ Κουμουندουρικῆς φατρίας, ἐπελήφθη ἤδη πικρῶν
παρατηρήσεων κατ' ἄλλων παρεκτρεπομένων, καὶ ζητεῖ τὴν
ἐφαρμογὴν αὐστηρῶν μέτρων κατὰ τῶν ὑβριστῶν. Ἄλλ' ὦ
βέλτιστε Μανουσάκη, ἀφοῦ πρῶτος σὺ τὸν κανόνα τῆς
κοσμιότητος δὲν ἐτήρησας, πῶς ὁ ἴδιος ἤδη ἀπαιτῆς παρ'
ἄλλων τὸ εὖ φέρεσθαι, ἐνδυσθεὶς τὸν σεμνοπρεπῆ μανδύαν;
ἄλλως τε, οὔτε πρὸς σὲ οὐδὲ πρὸς ἄλλους δύναται νὰ χρη-
σιμεύσῃ ὁ περιορισμὸς ἢ τὸ φίμωτρον τῆς γλώσσης. Τὸ εὖ
φέρεσθαι εἰς μόνους τοὺς καλῶς ἀνατεθραμμένους καὶ ἀφι-
λοκερδεῖς πατριώτας ἀνήκει, ἀλλὰ τούτους δὲν ἐμποδίζει τὸ
πρὸς τὴν φιλάττην πατρίδα καθήκον νὰ ἐπιτίθωνται κατὰ
τῶν προδοτῶν μεθ' ὅλης τῆς ἰσχύος καὶ τῆς τέχνης τοῦ λό-
γου. Ἡμεῖς οὐδέποτε θέλομεν συμβουλεύσει σεμνοπρεπεῖς
ὑφος κατὰ τῶν ὀλετήρων τοῦ ἔθνους.

— Νέα τις ἄθροισις βουλευτῶν δὲν τιστεύομεν νὰ φέρῃ
Ἄριστείδους χαρακτήρας, διαλυομένης τῆς παρούσης Βου-
λῆς· μᾶλλον εἴμεθα ὑπερβέβαιοι ὅτι χείρονας τῶν ἤδη ὑ-
παρχόντων θὰ κουβαλήσῃ ἀνθρώπους εἰς τὸ βουλευτήριον ἢ
νέα ψηφοφορία. Καὶ ὅταν τοῦτο ᾖναι βέβαιον διατὶ ἡ σπου-
δὴ τῆς διαλύσεως τῆς ἐνεστώσης βουλῆς; διατὶ ἡ ἀνησυ-
χία τῶν πολιτῶν, διατὶ ὁ νέος δελεασμὸς τῶν χαρακτήρων,
οὔτινος θὰ κάμωσι χρῆσιν οἱ νέοι ὑποψήφιοι, καὶ διατὶ ἡ
δαπάνη τοῦ πτωχοῦ ταμεῖου; Δὲν ἀμφιβάλλομεν ὅτι ὁ Ζαί-
μης μεταμεληθήσεται πικρῶς μετὰ τὴν συγκρότησιν τῆς
νέας βουλῆς.

— Ὅστις δυνηθῆ νὰ περιορίσῃ τὰς δαπάνας τοῦ δημο-
σίου εἰς ποσὸν ἀνάλογον τῆς καταστάσεως καὶ τοῦ μικροῦ
πληθυσμοῦ τοῦ ἔθνους διὰ τῆς ἀπλοποιήσεως, τῆς βελτιώ-
σεως καὶ τῆς συγχωνεύσεως τῆς ὑπηρεσίας, ἐκεῖνος ἔσται ὁ
καλὸς πατριώτης καὶ ὁ ἄριστος πολίτης, ἐκεῖνος δύναται
νὰ ἐπικληθῆ ἐπιτήδειος ὑπουργὸς τοῦ ἔθνους τοῦ πᾶς ἄλλος
τ' ἀνατρία τούτων φρονῶν ἔστιν ἄνθρωπος ἀγοραῖος, κοινὸς
τοῦ λοιποῦ, ἄντε ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ὑψηλὸν πῖλον, ἢ ἐπὶ τῆς

βάχιώς του βελάδαν φέρη. Ταῦτα, τῆς ἀγυρτείας τῶν Φράγκων εἶναι κατασκευάσματα.

Ὅμιλοῦμεν περισκεμένως ἐπὶ τοῦ προκειμένου περὶ τῆς οἰκονομίας, ἀκριβῶς μελετήσαντες τὸ ἀντικείμενον αὐτὸ, καὶ δυνατὴν εὐρόντες μεγάλην τινὰ ἐλάττωσιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν δημοσίων δαπανῶν.

— Οἱ φίλοι τῶν φορολογικῶν μέτρων τοῦ Κουμουندούρου, ἐν ἰδιαιτέrais συναναστροφαῖς, μελετῶντες πῶς νὰ δικαιολογῶσι τὸν πάτρωνά των, τοσοῦτον μεριμνῶντα ὑπὲρ τῆς διατηρήσεως καὶ μακροημερεύσεως αὐτῶν, ἀποφαίνονται λέγοντες εἰς τὸ κοινὸν ὅτι, οἱ φόροι εἰσὶν ἐπωφελεῖς εἰς τὸν λαὸν διδασκόμενον νὰ ζῆ φιλοσοφικώτερον, μανθάνοντα τοὺς κανόνας τῆς ὀλιγαρκείας· μόνοι οἱ γοῖροι πρέπει νὰ τρέφονται δαφιλῶς λέγουσι· τὴν δὲ δαφίλειαν ταύτην συχωρητῆον νὰ ἔχωσι μόνοι οἱ μεριμνῶντες νοκτὸς καὶ ἡμέρας ὑπὲρ τῆς ἡσυχίας καὶ ἀσφαλείας αὐτῶν, καὶ οὗτοι δέον νὰ ἐξαιρεθῶσιν ἐκ τοῦ κανόνος τοῦ ἀφορῶντος τοὺς χείρους. Τοιαύτην κρίσιν μόνοι οἱ θιασῶται τοῦ Κουμουνδούρου καὶ αὐτοῦ ἀκόμη τοῦ Βούλγαρη διατηρήσαντος ἀνέπαφα τὰ φορολογικὰ νομοσχέδια τοῦ προκατόχου του, δύνανται νὰ ἔχωσι.

— Πρὸ ἀμνημονεύτων χρόνων καὶ ἐπὶ τῆς ἐποχῆς τῶν κατακτητῶν Ῥωμαίων, ἐκρίθη ἀναγκαῖον νὰ κτισθῆ ὑδραγωγεῖον ἀπὸ τοὺς πρόποδας τοῦ Παναχαϊκοῦ ὄρους καὶ πρὸς τὴν βόρειον πλευρὰν ἐπὶ τῶν λόφων μεχρὶ τῆς πόλεως Πατρῶν. Ἡ πόλις αὕτη ἐκαυχᾶτο διὰ τὸ καθαρὸν καὶ διαυγὲς ὕδωρ αὐτῆς ἐντὸς τοῦ χειμῶνος καὶ τοῦ θέρους καθ' ὅλας τὰς ἐποχὰς καὶ αὐτῆς τῆς Τουρκοκρατίας.

— Εἰς τὸ διάστημα τοῦ κατὰ τῶν Τούρκων ἡμετέρου ἀγῶνος, τὸ κτίριον αὐτὸ ὑπέστη πολλὰς καταστροφὰς· ἐδέησε διὰ τοῦτο, μετὰ τὴν ἀποκατάστασιν μᾶς νὰ ἐπισκευασθῆ καὶ διορθωθῆ. Ἀφοῦ πρῶτον ἔλαβεν ἐπίσκευήν τινα μικρὰν, κατόπιν ἐπὶ τῆς ἐποχῆς τοῦ ποτὲ Δημάρχου Ἰ. Μπουκαούρη ἔλαβεν οὐσιωδωτέραν ἐπίσκευήν, ἐπὶ τῆς ὁποίας ἐξωδεύθησαν δεκαῆξι χιλιάδες δραχμαί· σημειωτέον ὅμως ὅτι αἱ τότε 16 ἰσοδυναμοῦσι μετ' 32 χιλιάδας, σήμερον δραχμὰς ἑνεκα τῆς ὑπερτιμῆσεως τῶν ἡμερομισθίων καὶ τῆς διπλασίας δαπάνης πρὸς τὸ ὑλικόν.

Ἡ ἱερότης τοῦ κτιρίου αὐτοῦ οὐδέποτε ἄλλοτε προσελήθη ἢ μετὰ τὴν μεταπολίτευσιν κατὰ τὸ 1843 καὶ ἐφεξῆς, ὅτε διάφοροι ἀλληλοδιαδόχως ἐδημάρχευσαν. Ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης κτηματῖαι τῶν παρακειμένων κτημάτων ἐπέβαλον χεῖρα βέβηλον ἀνοίξαντες εἰς διάφορα μέρη τὸ ὕδραγωγεῖον εἴτε πρὸς πόσον ὕδατος, εἴτε καὶ πρὸς ἄρδευσιν τῶν ἀγρῶν καὶ κτημάτων των. Τὴν ἱεροσουλίαν ταύτην ἐπειδὴ ἡ δημοτικὴ ἀρχὴ δὲν ἐφρόντισε νὰ τιμωρήσῃ, αὐτὴ προέβη εἰς τὸ μὴ περαιτέρω, εἰς τρόπον ὥστε ἐχρειάσθη ἐπ' ἐσχάτων νὰ ἐξοδευθῇ ἰκανὴ ποσότης χρημάτων, πλεονέως τῶν 25,000 δραχμῶν πρὸς καθαρισμόν καὶ διόρθωσιν τοῦ τοσοῦτον ἐπιωφελοῦς καὶ χρησίμου αὐτοῦ κτιρίου. Πᾶς τις ἐνόμισεν ὅτι μετὰ τὴν ἐπισκευὴν ταύτην ἤθελε δόθῃ ἡ δέουσα ἐπιτηρησις, καὶ τὸ ὕδωρ τῆς πόλεως δὲν ἤθελε πάθῃ ἐκ νέου· ἀλλὰ μετὰ θλίψεως παρετηρήθη ὅτι τὸ ὕδραγωγεῖον ἔλαβε τὴν αὐτὴν τύχην ὡς πρότερον, καὶ οὐ μόνον ἀναγκαζόμεθα νὰ πίνωμεν ἤδη ἀκάθαρτον καὶ θωλὸν ὕδωρ αἰτία τῶν πιπτουσῶν ἀκαθαρσιῶν παντὸς εἶδους, τῶν εἰσερευσῶν παντοδαπῶν ὑλῶν ἐν καιρῷ βροχῆς, ἀλλὰ καὶ τὴν ἐλάττωσιν τοῦ ὕδατος θὰ ὑποστώμεν μετὰ τὸ γέμισμα τοῦ ὕδραγωγείου διὰ τῶν ἀκαθαρσιῶν καὶ τοῦ χώματος.

Τούτου ἕνεκά, ὀφείλει ἡ δημοτικὴ ἀρχὴ νὰ λάσῃ τὴν δέουσαν πρόνοιαν, οὐ μόνον περὶ τῆς ἀνακαλύψεως καὶ τιμωρίας τῶν ἱεροσούλων αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ περὶ τῆς αὐστηρᾶς ἐπιτηρήσεως τοῦ κτιρίου αὐτοῦ καὶ τῆς ἐπιδιορθώσεως συγχρόνως τῶν ἀναγκησῶν ὀπῶν. Λυπηρὸν εἶναι, τοιαῦτα ἀτοπήματα ν' ἀναγκάζηται ὁ τύπος νὰ δημοσιεύῃ, ἐνῶ ἡ ἀρμόδια Ἀρχὴ ὀφείλει νὰ τιμωρῇ καὶ προλαμβάνῃ.

— Οἱ παραλήπται καὶ ἀποθηκάριοι τοῦ σταφιδοκαρποῦ, οἵτινες χορηγοῦσιν ὀλίγα χρήματα τοῖς κτηματῖαις καλλιέργειας χάριν, μετὰ τόκον ὑπέρογκον, κλέπτουσι τοὺς αὐτοὺς σταφιδοφύλους ἀπὸ ὀκτώ μέχρι 15 τοῖς ἑκατοῦ. Πολλὰκις παρεπονέθησάν τινες εἰς τὴν ἀρμοδίαν ἀρχὴν, ἀλλ' οὐδέποτε εἰσηκούσθησαν. Ὅταν αἱ Ἀρχαὶ κωφεύουσιν ἐπὶ τοιούτων σπουδαίων παραπόνων, τί πρέπει τις νὰ ὑποθέσῃ; ὅταν οἱ δημόσιοι ἢ δημοτικοὶ ὑπάλληλοι σιγῶσιν εἰς τοιαύτην φανεράν ἀρπαγὴν τῆς περιουσίας τῶν φορολογουμένων

τοσοῦτον ἀπεινώς, πρὸς τίνα σκοπὸν ἐνεργοῦσιν ὡς τοιοῦτοι λειτουργοί; Ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου θέλουσιν ληφθῆ ἐφέτος σπουδαία μέτρα ἐκ μέρους τῶν ληστευομένων κτηματιῶν, ἐὰν ἡ ἀρμοδία ἀρχὴ δὲν λάθῃ ἐγκαίρως τὴν ἀνήκουσάν πρόνοιαν. Αἰσχος, καὶ αἰσχος μέγα, ἐν τῇ πόλει τῶν Πατρῶν νὰ διαπράττωνται τοιαῦτα κακουργήματα ὑπὸ τῶν νομιζομένων ἀνθρώπων τῆς τάξεως, ἀδιαφορούσης τῆς ἐξουσίας!

— Τὰ καταργηθέντα δώδεκα Ἐπαρχεῖα ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου Βούλγαρη, ἀνανεώθησαν σχεδὸν ἅπαντα ὑπὸ τοῦ σημερινοῦ ὑπουργείου Ζατμη, λόγῳ δῆθεν ὑπηρεσίας καὶ τῆς ἀνάγκης· οὐδεμία ἄλλη ἀνάγκη ὑπεγόρευσε τὴν ἀνανέωσιν τοιούτων γραφείων ἢ προσωπικῆ, ὅπως αἰκονομηθῶσι τίνα πρόσωπα εἰς τὴν ὑπηρεσίαν· ἄλλοῦ λεχθήσονται τὰ εἰκότα καὶ περὶ τούτου, μὴ ὑπάρχοντος ἤδη χώρου.

— Οἱ πένητες δὲν τόλμῳσι σήμερον νὰ διεκδικήσωσι δικαστικῶς τὸ δίκαιόν των, ἐνώπιον πολιτικῶν δικαστηρίων, διότι ἀδυνατοῦσι νὰ πληρώσωσι τὸ χαρτόσημον εἰς πιστοποιητικὰ τῶν Δημάρχων κ' εἰς δικαστικὰ ἔγγραφα. Ὁ βουλόμενος λοιπὸν ν' ἀρπάξῃ τὴν σκούφιαν αὐτῶν, δύναται ἀκωλύτως νὰ κάμῃ χρῆσιν τῆς κακουργίας του· παραδείγματα δὲ τοιαῦτα καθεκάστην παρουσιάζονται σήμερον. Τὴν πρὸς τοὺς πένητας ταύτην ἱεροσυλίαν ἐπραξεν ὁ Κουμουνοδούρος, ἡσπάσατο δὲ καὶ ὁ Βούλγαρης, λόγῳ ὅτι πένητες δὲν ὑπάρχουν ἐν Ἑλλάδι, ἀλλ' ἐπαίτται· οἱ τελευταῖοι δὲν δύνανται νὰ ἔχωσιν ὑποθέσεις, καὶ ἂν τις τούτων ἔξῃ τινὰ ὑπόθεσιν, δύναται δι' ἐπαιτίας νὰ οἰκονομήσῃ τὴν δαπάνην εἰς τὸ χαρτόσημον!!

Ἄλλως τε, κατὰ τὴν κοινὴν γνώμην, μόνοι οἱ ὑπουργοὶ καὶ ἡ χωρία τῶν ὑπαλλήλων ἅπανα εὐημερεῖ· πάντες σχεδὸν οἱ λοιποὶ μὲ μικρὰν ἐξαίρεσιν πένονται καὶ δυστυχοῦσιν. Ὅθεν οὐδεμία σχεδὸν κατάχρησις ἐλάμβανε χώραν ἐπὶ τῶν δικαιωμάτων τῶν πενήτων, ὡς ὁ Κουμουνοδούρος ἐπροφασίσθη, τολμήσας νὰ ἱεροσυλήσῃ ἐπὶ τοῦ νόμου τῶν πενήτων. Ἀλλὰ καὶ περὶ τούτου ἄλλοῦ διεξοδικώτερον.

